

ZAKON O BEZBJEDNOSTI U ŽELJEZNIČKOM SAOBRAĆAJU

I OPŠTE ODREDBE

1 Predmet zakona

Član 1

- (1) Ovim zakonom se propisuju uslovi i način za bezbjedno, uredno i nesmetano odvijanje željezničkog saobraćaja (u daljem tekstu: bezbjednost željezničkog saobraćaja) i funkcionisanje željezničkog sistema na teritoriji Republike Crne Gore (u daljem tekstu: Crna Gora).
- (2) Odredbe ovog zakona odnose se na obavljanje javnog prevoza putnika i stvari i prevoza lica i stvari za sopstvene potrebe u željezničkom saobraćaju.

Član 2

- (1) Željeznički sistem se dijeli na strukturne i operativne podsisteme.
- (2) Strukturni podsistemi su: infrastruktura-donji i gornji stroj pruge, energija-uređaji električne vuče, nadzor, regulisanje i signalizacija-upravljanje vozovima, regulisanje i upravljanje saobraćajem i vozni park-željeznička vozila.
- (3) Operativni podsistemi su održavanje-njega vozova i telematske aplikacije za putnički i teretni saobraćaj.

Član 3

Upravljač infrastrukture, prevoznik, vlasnik industrijske željeznice i privredno društvo koje obavlja prevoz za sopstvene potrebe na industrijskim kolosjecima odgovorni su za bezbjednost željezničkog saobraćaja iz člana 1 ovog zakona.

Član 4

- (1) Javni prevoz putnika i stvari u željezničkom saobraćaju može obavljati samo prevoznik.
- (2) Prevoz lica i stvari za sopstvene potrebe i željeznički saobraćaj za potrebe građenja, rekonstrukcije i održavanja na željezničkim prugama može obavljati upravljač infrastrukture, prevoznik, ili privredno društvo koje obavlja prevoz za sopstvene potrebe u željezničkom saobraćaju.
- (3) Željeznički saobraćaj na industrijskim kolosjecima može obavljati vlasnik industrijske željeznice, privredno društvo koje obavlja prevoz za sopstvene potrebe i prevoznik.

Član 5

Željeznički saobraćaj obavlja se u skladu sa ovim zakonom, drugim zakonima i propisima iz oblasti željezničkog saobraćaja, a u međunarodnom željezničkom saobraćaju i u skladu sa međunarodnim ugovorima koje je Crna Gora ratifikovala i međunarodnim željezničkim propisima.

2 Definicije

Član 6

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) "auto-stop uređaj" je uređaj za automatsko zaustavljanje voza kod signala koji pokazuje da je dalja vožnja zabranjena, odnosno uređaj za automatsku kontrolu smanjenja brzine kretanja voza od signala koji pokazuje da je dalja vožnja dozvoljena smanjenom brzinom;
- 2) "budnik" je uređaj koji služi za automatsko zaustavljanje voza u slučaju nebudnosti ili nesposobnosti lica koje upravlja vučnim vozilom;
- 3) "depo vučnih vozila" je željeznički objekat sa odgovarajućim postrojenjima i uređajima u kome se vrši priprema i održavanje vučnih vozila;
- 4) "domicilna jedinica" je organizaciona jedinica u kojoj je radnik zaposlen;
- 5) "dozvoljena masa po dužnom metru" je propisana dozvoljena masa po dužnom metru koja se ne smije prekoračiti;
- 6) "dozvoljena masa po osovini" je propisana dozvoljena masa po osovini koja se ne smije prekoračiti;
- 7) "elementarna nepogoda" je događaj prouzrokovan višom silom koji je imao za posljedicu udes ili nezgodu u željezničkom saobraćaju (klizanje ili odronjavanje terena, poplava, zavijavanje pruge, snježne lavine, jak vjetar, atmosferska pražnjenja, zemljotres, aerozagađenje i dr.);
- 8) "industrijska željeznica" je željeznica kojom privredno društvo u oblasti saobraćaja, industrije, rudarstva, šumarstva i u drugim oblastima privrede prevozi lica i stvari za sopstvene potrebe;
- 9) "industrijski kolosjek" je željeznički kolosjek koji se priključuje na željezničku prugu i služi za dopremanje i otpremanje stvari za nosioca prava korišćenja tog kolosjeka;
- 10) "interoperabilnost" je sposobnost međunarodnog transevropskog željezničkog sistema, koja omogućava bezbjedan i neprekinut saobraćaj vozova, uz postizanje traženog stepena efikasnosti, a koja se zasniva na regulativi, tehničkim i operativnim uslovima koji za to moraju biti ispunjeni;
- 11) "isljedni organ" je stalni i nezavisni organ Crne Gore nadležan za sprovođenje isljeđenja udesa, kao i vanrednih događaja koji su pod određenim okolnostima mogli dovesti do udesa;
- 12) "isljeđenje vanrednog događaja" je postupak koji se sprovodi s ciljem utvrđivanja uzroka, posljedica, okolnosti i odgovornosti, kao i sprečavanja budućeg vanrednog događaja;
- 13) "javni prevoz" je prevoz putnika i stvari, koji je dostupan svim korisnicima pod jednakim uslovima;
- 14) "kočna masa voza" je zbir kočnih masa željezničkih vozila od kojih je sastavljen voz;
- 15) "konvencionalna željeznička pruga" je željeznička pruga koja je kao dio konvencionalnog željezničkog sistema izgrađena ili nadograđena i osposobljena za bezbjedan, uredan i nesmetan saobraćaj konvencionalnih vozova;
- 16) "maksimalna brzina voza" je najveća brzina kojom voz može saobraćati na željezničkoj pruzi ili dijelu pruge naznačene u redu vožnje ili propisana na drugi način, koja se ne smije prekoračiti;
- 17) "masa po dužnom metru" je masa praznog ili natovarenog željezničkog vozila, podijeljena dužinom vozila u metrima, mjerenom od čela do čela nesabijenih odbojnika, odnosno automatskih kvačila;
- 18) "masa po osovini" je masa praznog ili natovarenog željezničkog vozila podijeljena brojem osovina na vozilu;
- 19) "mjesto prelaza sa dvokolosječne na jednokolosječnu prugu" je mjesto na otvorenoj pruzi u kojem se sa dvokolosječne pruge prelazi na jednokolosječnu prugu;
- 20) "motorni vozovi" su elektromotorna kola, elektromotorne garniture, dizel-motorna kola, dizel-motorne garniture i šinobusi;
- 21) "nagib nivelete" je podužni nagib pruge koji se mjeri tangensom ugla prema horizontali i izražava se u promilima;
- 22) "najveća dopuštena brzina" je propisana najveća brzina na pruzi ili djelovima pruge, s obzirom na tehničko stanje pruge i željezničkih vozila, ili druge uslove;
- 23) »naročita pošiljka« je svaka pošiljka (vozilo ili stvari) s obzirom na masu i dimenzije vozila i stvari, koja se prima ili prevozi na prugama Crne Gore pod posebnim saobraćajnim i tehničkim uslovima;
- 24) "nezgoda" je vanredni događaj u željezničkom saobraćaju u kojem je jedno ili više lica lakše povrijeđeno ili je nastala manja materijalna šteta ili prekid željezničkog saobraćaja ili ugrožavanje ili otežano odvijanje željezničkog saobraćaja;
- 25) "notifikovani organ" je nezavisni državni organ nadležan za ocjenjivanje saglasnosti ili usklađenosti za primjenu podsistema željezničkog sistema i/ili njihovih sastavnih djelova, obzirom na ispunjavanje uslova interoperabilnosti;
- 26) "obrtna jedinica" je organizaciona jedinica u kojoj radnik prekida obavljani rad do početka sljedeće smjene;
- 27) "ograničena brzina" je propisana brzina koja je manja od najveće dopuštene brzine na pruzi ili dijelu pruge, s obzirom na tehničko stanje pruge ili skretničkog područja;
- 28) "odvojna skretnica" je skretnica kojom se sa otvorene pruge odvađa druga pruga ili pruga druge željeznice ili industrijski kolosjek;

- 29) "odjavnica" je mjesto na pruzi iz kojeg se reguliše slijeđenje vozova u odjavnom razmaku;
- 30) "organ nadležan za bezbjednost" je nezavisno tijelo Crne Gore nadležno za regulisanje, upravljanje i nadziranje kompletnog sistema bezbjednosti željezničkog saobraćaja;
- 31) "pješački prelaz" je mjesto ukrštanja željezničke pruge i prelaza za pješake u istom nivou;
- 32) "prevoznik" je privredno društvo registrovano za obavljanje djelatnosti prevoza u željezničkom saobraćaju koje garantuje vuču vozova;
- 33) "prevoz za sopstvene potrebe" je prevoz lica ili stvari koji prevoznik, odnosno privredno društvo, imalac željezničkih voznih sredstava, vrši tim sredstvima za potrebe svoje djelatnosti;
- 34) "privredno društvo koje obavlja prevoz za sopstvene potrebe" je pravno lice koje pored upravljača infrastrukture i prevoznika obavlja prevoz za sopstvene potrebe, odnosno željeznički prevoz za sopstvene potrebe odnosno za potrebe građenja, rekonstrukcije i održavanja i koje ima sertifikat o bezbjednosti za prevoz u željezničkom saobraćaju;
- 35) "pružni pojas" je prostor između željezničkih kolosjeka, kao i pored krajnjih kolosjeka, na odstojanju od najmanje 8 m, a ako željeznička pruga prolazi kroz naseljeno mjesto - na odstojanju od najmanje 6 m, računajući od ose krajnjih kolosjeka;
- 36) "putni prelaz" je mjesto ukrštanja željezničke pruge i puta u istom nivou;
- 37) "rasputnica" je mjesto na pruzi na kojem se sa otvorene pruge odvaja druga pruga;
- 38) "razmak kolosjeka" je rastojanje između osa kolosjeka;
- 39) "redovna brzina" je brzina kojom voz saobraća na pruzi ili dijelu pruge u vremenu propisanom redom vožnje;
- 40) "red vožnje" je akt upravljača infrastrukture kojim se utvrđuje plan saobraćaja vozova za prevoz putnika i stvari kao i za sopstvene potrebe na željezničkoj infrastrukturi;
- 41) "registrujući brzinomjer (tahograf)" je uređaj za registrovanje brzine i pređenog puta i drugih podataka u toku vožnje vučnog vozila;
- 42) "rekonstrukcija pruge, postrojenja, objekata i uređaja na pruzi ili željezničkog vozila" podrazumijeva takve izmjene koje mijenjaju njihove osnovne tehničke i konstrukcione karakteristike;
- 43) "saobraćajno-transportno otpremništvo" je mjesto na pruzi u kojem se vrši ukrštanje i preticanje vozova posredstvom susjednih stanica i ukrsnica i može se vršiti otpremanje putnika, prtljaga i stvari;
- 44) "serijska proizvodnja željezničkih vozila" podrazumijeva proizvodnju željezničkih vozila koja je saobrazna odobrenom prototipu željezničkih vozila;
- 45) "slobodni profil pruge" je ograničeni prostor u poprečnom presjeku pod uglom od 90° u odnosu na osu kolosjeka u koji ne smiju da se ugrađuju, postavljaju i da u njega zadiru postrojenja, objekti, signali i signalne oznake, naslage materijala ili drugi predmeti;
- 46) "službena mjesta na pruzi" su željezničke stanice, ukrsnice, saobraćajno-transportna otpremništva, odjavnice, rasputnice, mjesta prelaza sa dvokolosječne na jednokolosječnu prugu, stajališta i dr.;
- 47) "stajalište" je mjesto na pruzi na kojem se obavlja ograničen putnički saobraćaj i koje služi isključivo za ulaz i izlaz putnika u vozove namijenjene za prevoz putnika;
- 48) "tehnička stanica" je željeznički objekat sa odgovarajućim postrojenjima i uređajima u kojem se vrši priprema i održavanje željezničkih putničkih i teretnih kola;
- 49) "tehničke specifikacije za interoperabilnost" su funkcionalne i tehničke specifikacije koje mora ispuniti podsistem ili dio podsistema željezničkog sistema kako bi se ispunili osnovni uslovi i obezbjedila interoperabilnost međunarodnog transevropskog željezničkog sistema;
- 50) "tovarni profil (gabarit vozila)" je ograničeni prostor u poprečnom presjeku pod uglom od 90° u odnosu na osu kolosjeka koji ne smije prelaziti šinsko vozilo ni jednim svojim dijelom, bilo da je prazno ili sa teretom;
- 51) "učesnik u željezničkom saobraćaju" je lice koje obavlja poslove na željezničkoj pruzi ili u željezničkom vozilu, lice koje se nalazi u željezničkom vozilu i lice koje se kreće po željezničkom području;
- 52) "udes" je vanredni događaj u željezničkom saobraćaju u kojem je jedno ili više lica poginulo ili teže povrijeđeno ili je nastala znatna materijalna šteta ili veći prekid u željezničkom saobraćaju, kao i svaki nastali sudar vozova, nalet voza ili iskliznuće voza;
- 53) "ukrsnica" je mjesto na pruzi iz kojeg se reguliše saobraćaj vozova i u kojem se može obavljati ulaz i izlaz putnika i utovar i istovar stvari;
- 54) "upravljač infrastrukture" je privredno društvo koje obavlja djelatnost upravljanja željezničkom infrastrukturom, na osnovu licence i sertifikata o bezbjednosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom;
- 55) "vanredni događaj" je događaj u željezničkom saobraćaju koji je imao ili je mogao imati štetne posljedice za bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja;
- 56) "voz" je propisno sastavljeni i zakvačeni niz željezničkih vozila sa jednim vučnim vozilom ili sa više

- vučnih vozila na sopstveni pogon ili samo vučno vozilo na sopstveni pogon;
- 57) "vučena vozila" su željeznička vozila namijenjena za prevoz lica (putnička kola), odnosno za prevoz stvari (teretna kola);
- 58) "vučno vozilo" je željezničko vozilo na sopstveni pogon (dizel-lokomotive, električne lokomotive, parne lokomotive, motorni vozovi i motorna vozila za posebne namjene);
- 59) "zaštitni pružni pojas" je zemljišni pojas sa obje strane pruge, širine 200 m, računajući od ose krajnjih kolosjeka;
- 60) "željeznička pruga" je sastavni dio željezničke infrastrukture, a sačinjavaju je: donji i gornji stroj pruge, objekti, telekomunikaciona, signalno-sigurnosna, elektrovučna, elektroenergetska i ostala postrojenja i uređaji na pruži, oprema pruge, poslovne zgrade željeznice na pruži sa zemljištem koje služi tim zgradama, pružni pojas sa obje strane pruge i vazdušni prostor iznad pruge u visini od 12 m, odnosno 14 m kod dalekovoda napona preko 220 kV, računajući iznad gornje ivice šine;
- 61) "željeznička pruga opremljena auto-stop uređajem" je pruga, odnosno dio pruge na kojoj ili na kojem je kod ulaznih i izlaznih signala u svim službenim mjestima i kod prostornih i zaštitnih signala na pruži ugrađen auto-stop uređaj;
- 62) "željeznička stanica" je mjesto na pruži iz kojeg se reguliše željeznički saobraćaj i u kome se obavlja sastavljanje i rastavljanje vozova, ulaz i izlaz putnika i utovar i istovar stvari;
- 63) "željeznički radnik" je radnik koji neposredno učestvuje u vršenju željezničkog saobraćaja;
- 64) "željeznički saobraćaj" je saobraćaj vozova i željezničkih vozila koji se odvija na željezničkim prugama i na industrijskim kolosjecima;
- 65) "željezničko područje" je zemljište na kome se nalazi željeznička pruga, objekti, postrojenja i uređaji koji neposredno služe za vršenje željezničkog saobraćaja;
- 66) "željezničko vozilo" je šinsko vozilo namijenjeno za kretanje po željezničkoj pruži (lokomotive, motorni vozovi, putnička i teretna kola i željeznička vozila za posebne namjene).

Član 7

- (1) Učesnici u željezničkom saobraćaju ne smiju da oštećuju željezničku prugu, postrojenja i objekte na pruži i željeznička vozila i da ometaju bezbjednost željezničkog saobraćaja.
- (2) Učesnici u željezničkom saobraćaju su dužni da postupaju po pravilima saobraćaja, saobraćajnoj signalizaciji i signalnim oznakama postavljenim na pruži i naredbama koje daju ovlašćena lica.
- (3) Privredna društva koja projektuju željezničke pruge, proizvode i održavaju željeznička vozila, školuju ili obučavaju kandidate za obavljanje poslova u željezničkom saobraćaju i drugi subjekti dužni su da postupaju u skladu sa ovim zakonom.

Član 8

Upravljač infrastrukture, kao i prevoznik koji vrši željeznički saobraćaj, dužni su da se staraju da njihovi radnici ispunjavaju propisane stručne, zdravstvene i druge uslove za bezbjednost željezničkog saobraćaja.

Član 9

- (1) Upravljač infrastrukture i prevoznik, u okviru svoje djelatnosti, dužni su da organizuju redovno i efikasno vršenje unutrašnje kontrole nad bezbjednošću željezničkog saobraćaja u skladu sa ovim zakonom.
- (2) Organizaciju i način vršenja kontrole iz stava 1 ovog člana, kao i ovlašćenja radnika za vršenje redovne unutrašnje kontrole propisuju upravljač infrastrukture i prevoznik, uz saglasnost Ministarstva nadležnog za poslove saobraćaja (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Član 10

- (1) Upravljač infrastrukture i prevoznik su dužni da, u okviru svojih prava, obaveza i odgovornosti, uređuju, ostvaruju i unapređuju efikasnu zaštitu ljudi, imovine i životne sredine u oblasti bezbjednosti željezničkog saobraćaja.
- (2) Željeznički radnik dužan je da čuva i održava materijalna dobra na željeznici i da obezbijedi zaštitu ljudskih života, kao i da organizuje i obavlja željeznički saobraćaj na bezbjedan način.

- (3) Organizaciju i način ostvarivanja efikasne zaštite ljudi, imovine i životne sredine na željeznici propisuju upravljač infrastrukture i prevoznik , uz saglasnost Ministarstva.

II JAVNI PREVOZ

Član 11

- (1) Prevoznik je dužan da javni prevoz putnika i stvari u željezničkom saobraćaju obavlja na način i prema uslovima propisanim ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.
- (2) Odredbe ovog zakona ne odnose se na privredna društva koja obavljaju javni prevoz putnika i stvari tramvajem.

1 Željeznička pruga

Član 12

- (1) Izgradnja novih i rekonstrukcija i održavanje postojećih željezničkih pruga obavlja se u skladu sa prostornim i urbanističkim planovima, kao i propisima koji se odnose na izgradnju objekata.
- (2) Željeznička pruga mora se projektovati, graditi, rekonstruisati i održavati tako da odgovara utvrđenoj prevoznj i propusnoj moći pruge, brzini vozova, dozvoljenoj masi po osovini, dozvoljenoj masi po dužnom metru, zahtjevima bezbjednosti željezničkog saobraćaja, kao i drugim uslovima koji su propisani za određenu prugu.
- (3) Željeznička pruga od međunarodnog značaja, pored uslova iz stava 2 ovog člana, mora ispunjavati i zahtjeve interoperabilnosti, kao i tehničke uslove iz međunarodnih ugovora i međunarodnih željezničkih propisa.
- (4) Pri projektovanju, građenju i rekonstrukciji željezničke pruge i postrojenja, uređaja i objekata na pruzi moraju se primjeniti tehnički i drugi uslovi utvrđeni odredbama ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona, kao i propisani standardi, koji se odnose na pruge i postrojenja, objekte i uređaje na pruzi, i drugi propisani uslovi kojima se obezbjeđuje bezbjednost željezničkog saobraćaja.
- (5) Željezničke pruge od međunarodnog značaja, pored uslova propisanih stavom 3 ovog člana, moraju ispunjavati i uslove koji se odnose na tehničke specifikacije za interoperabilnost željezničke infrastrukture.
- (6) Tehničke i druge uslove za projektovanje, građenje i rekonstrukciju željezničke pruge i postrojenja, objekata i uređaja na pruzi propisuje Ministarstvo u saradnji sa ministarstvom nadležnim za poslove uređenja prostora i ministarstvom nadležnim za poslove zaštite životne sredine.
- (7) Postrojenja, uređaji i oprema koji se ugrađuju u novoizgrađene ili rekonstruisane željezničke pruge i koji čine njihov sastavni dio obavezno se atestiraju u pogledu propisanih karakteristika u skladu sa propisima o atestiranju tih postrojenja, uređaja i opreme.
- (8) Postrojenja, uređaji i oprema koji čine sastavni dio željezničke pruge mogu se ugraditi u željezničku prugu iz stava 1 ovog člana i pustiti u saobraćaj samo ako je za njih izdat atest, u skladu sa propisima o obaveznom atestiranju tih postrojenja, uređaja i opreme.

Član 13

- (1) Željeznička pruga i postrojenja, objekti i uređaji na pruzi mogu se pustiti u saobraćaj nakon što se tehničkim pregledom utvrdi da ispunjavaju propisane tehničke i druge uslove koje moraju da ispunjavaju radi bezbjednosti željezničkog saobraćaja.
- (2) Tehnički pregled je obavezan za novoizgrađene i rekonstruisane željezničke pruge i postrojenja, objekte i uređaje na pruzi.
- (3) Tehnički pregled iz stava 2 ovog člana vrši se kad je završena izgradnja, odnosno rekonstrukcija željezničke pruge i postrojenja, objekata i uređaja na pruzi u cjelini ili faza u kojoj se mogu pustiti u

saobraćaj.

(4) Tehnički pregled pruga i postrojenja, objekata i uređaja iz stava 2 ovog člana vrši ministarstvo nadležno za poslove uređenja prostora, koje je izdalo odobrenje za njihovu izgradnju, odnosno rekonstrukciju, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata.

Član 14

1. Željezničke pruge se prema namjeni, privrednom značaju, značaju kojeg imaju u međunarodnom i unutrašnjem željezničkom saobraćaju, načinu upravljanja i korišćenja željezničke infrastrukture, kao i planiranju njihovog razvoja, dijele na:

1. željezničke pruge od međunarodnog značaja i
2. željezničke pruge od državnog značaja

(2) Željezničke pruge iz stava 1 ovog člana, njihovu kategorizaciju, klasifikaciju i oznake utvrđuje Vlada Republike Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), na prijedlog Ministarstva.

Član 15

Osnovne i druge tehničke uslove koje moraju ispunjavati željezničke pruge iz člana 14 ovog zakona, kao i pruge industrijske željeznice, propisuje Ministarstvo.

Član 16

- (1) Upravljač infrastrukture i organ uprave nadležan za poslove saobraćaja (u daljem tekstu: organ uprave) dužni su da o željezničkim prugama i postrojenjima, objektima i uređajima na pruži vode propisanu evidenciju i druge tehničke podatke koji su od značaja za bezbjednost željezničkog saobraćaja, kao i da je po potrebi dostavljaju Ministarstvu.
- (2) Sadržaj i način vođenja evidencije iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 17

- (1) Željeznička pruga priključuje se na drugu prugu u stanici, a izuzetno i na otvorenoj pruži, uz obavezu sprovođenja neophodnih mjera za bezbjednost željezničkog saobraćaja.
- (2) Ako se željeznička pruga priključuje na otvorenoj pruži druge pruge, odvojna skretnica mora biti izvedena sa zaštitnim kolosjekom i osigurana signalima sa predsignalima. Signali moraju biti zavisni od položaja skretnice, koju željeznički radnik kontroliše iz drugog posjednutog službenog mjesta na pruži.
- (3) Odvojna skretnica iz stava 2 ovog člana za vrijeme odvijanja željezničkog saobraćaja mora biti posjednuta željezničkim radnikom ako se njen položaj ne kontroliše iz drugog posjednutog službenog mjesta na pruži.

Član 18

Međusobno ukrštanje željezničkih pruga i ukrštanje željezničke pruge sa drugom prugom (prugom industrijske željeznice, industrijskim kolosjekom, tramvajskom prugom i sl.) mora biti van nivoa.

Član 19

Zajednički most za željezničku prugu i put može se graditi na istim stubovima ili sa zajedničkom konstrukcijom, pod uslovom da su pruga i kolovoz puta potpuno odvojeni sigurnosnom ogradom.

Član 20

- (1) U pružnom pojasu mogu se graditi samo željeznički objekti i postrojenja.
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, u pružnom pojasu mogu se, uz saglasnost upravljača infrastrukture, graditi objekti i postrojenja drugih privrednih društava koji služe za utovar i istovar stvari na željeznici.
- (3) U zaštitnom pružnom pojasu mogu se graditi građevinski i drugi objekti, podizati postrojenja na određenoj udaljenosti od pruge zavisno od njihove vrste i namjene i saditi drveće, u skladu sa posebnim zakonom.

Član 21

- (1) Razmak između željezničke pruge i puta mora biti dovoljan da se između njih mogu postaviti svi uređaji i postrojenja potrebni za obavljanje saobraćaja na pruzi i putu, s tim da razmak iznosi najmanje 8 m , računajući od ose najbližeg kolosjeka do najbliže tačke gornjeg stroja puta.
- (2) Na brdovitim i manje pristupačnim terenima, u klisurama i na drugim sličnim konfiguracijama terena, razmak između željezničke pruge i puta koji nema svojstvo auto-puta može biti manji od 8 m , pod uslovom da im se slobodni profili ne dodiruju i da se između njih mogu postaviti signalno-sigurnosni uređaji, telekomunikacioni uređaji, stabilna postrojenja elektrovuče i drugi uređaji neophodni za bezbjednost željezničkog saobraćaja, s tim da pruga bude izvedena najmanje 1 m iznad nivelete puta.
- (3) Ako postojeći put ne ispunjava uslove iz st. 1 i 2 ovog člana, na putu se moraju postaviti sigurnosne ograde.

Član 22

- (1) Sistem komunikacije u željezničkom saobraćaju mora se graditi i održavati tako da predstavlja jedinstvenu cjelinu za funkcionisanje i korišćenje i da zadovoljava potrebe bezbjednosti željezničkog saobraćaja.
- (2) Uslove za izgradnju i održavanje sistema komunikacije u željezničkom saobraćaju, zavisno od značaja i kategorije pruge, utvrđuje Ministarstvo.

Član 23

- (1) Službena mjesta iz kojih se vrši upravljanje i regulisanje željezničkog saobraćaja (stanice, ukrsnice i rasputnice) na željezničkoj pruzi, zavisno od maksimalne brzine kretanja voza, moraju biti opremljena signalno-sigurnosnim uređajima i postrojenjima, i to:
 - 1) za brzinu kretanja voza na željezničkim prugama od državnog značaja preko skretničkog područja do 50 km/h ulaznim signalima koji ne moraju biti u tehnički uslovljenoj međusobnoj zavisnosti i u zavisnosti od položaja skretnica u putu vožnje tako da signališu da li je dalja vožnja dozvoljena redovnom ili ograničenom brzinom. Izuzetno, ova službena mjesta mogu biti obezbijedena samo prilaznim signalima;
 - 2) za brzinu kretanja voza na željezničkim prugama preko skretničkog područja od 50 do 100 km/h ulaznim signalima i predsignalima. Ulazni signali moraju biti u tehnički uslovljenoj međusobnoj zavisnosti i u zavisnosti od položaja skretnica u putu vožnje tako da signališu da li je dalja vožnja dozvoljena redovnom ili ograničenom brzinom;
 - 3) za brzinu kretanja voza od 100 do 160 km/h ulaznim signalima, predsignalima i izlaznim signalima koji su u takvoj tehnički uslovljenoj zavisnosti od puta vožnje da se mogu postaviti u položaj koji dozvoljava dalju vožnju samo po prethodno obezbijedenom putu vožnje i ako je pruga slobodna u smjeru kretanja voza do narednog ulaznog ili prostornog signala. Izlazni signali susjednih službenih mjesta na jednokolosječnoj pruzi moraju biti u takvoj međusobnoj tehnički uslovljenoj zavisnosti da se mogu postaviti u položaj koji dozvoljava vožnju samo u jednom smjeru;
 - 4) za brzinu kretanja voza od 100 do 160 km/h kod ulaznih i izlaznih signala u stanicama, prostornih i zaštitnih signala na glavnim prolaznim kolosjecima pružnim auto-stop uređajima.
- (2) Ulazni signali i predsignali priključne pruge u stanici ili na drugom službenom mjestu priključenja (ukrsnici i rasputnici) moraju biti opremljeni pružnim auto-stop uređajima ili zaštitnom skretnicom u

putu vožnje ako se željeznička pruga koja nema ugrađene pružne auto-stop uređaje, priključuje na prugu sa ugrađenim auto-stop uređajima;

(3) Željeznička pruga za brzinu kretanja voza od 100 do 160 km/h mora biti opremljena pružnim uređajima preko kojih se uspostavlja radio-veza između osoblja vučnog vozila i osoblja dispečerskog centra.

Član 24

(1) Elektrifikacija željezničke pruge vrši se primjenom monofaznog sistema 25 kV, 50 Hz.

(2) Kontaktni provodnik monofaznog sistema (25 kV, 50 Hz) iznad putnog prelaza u nivou mora biti postavljen na visinu od najmanje 5,5 m, računajući od gornje ivice šine, s tim što se sa obje strane putnog prelaza moraju postaviti zaštitne kapije za drumska vozila čija ukupna visina, zajedno sa teretom na njemu, prelazi propisanu najveću dozvoljenu visinu na rastojanju od najmanje 8 m od najbliže šine mjereno po osi puta i na visini od najmanje 4,5 m iznad kolovoza puta.

(3) Na propisanoj udaljenosti od zaštitnih kapija s jedne i s druge strane putnog prelaza moraju se postaviti odgovarajući znaci zabrane saobraćaja za drumska vozila čija ukupna visina, zajedno sa teretom na njemu, prelazi propisanu najveću dozvoljenu visinu, sa naznakom visine zaštitne kapije radi bezbjednosti drumskog saobraćaja preko putnog prelaza.

(4) Izuzetno od stava 2 ovog člana, zaštitne kapije za drumska vozila čija ukupna visina, zajedno sa teretom na njemu, prelazi propisanu najveću dozvoljenu visinu mogu biti postavljene na visini manjoj od 4,5 m, ali ne manjoj od 4,2 m, iznad kolovoza puta.

Član 25

(1) Na mjestima na kojima je kontaktna mreža pod naponom i na mjestima na kojima su postavljeni uređaji te mreže, gdje postoji opasnost po život ljudi, moraju se sprovesti posebne mjere zaštite koje propisuje Ministarstvo.

(2) Na signalno-sigurnosnim i telekomunikacionim postrojenjima i uređajima ili na djelovima tih postrojenja ili uređaja koji se nalaze u neposrednoj blizini kontaktne mreže, moraju se sprovesti mjere zaštite od štetnih električnih uticaja.

Član 26

(1) Željezničke stanice i druga službena mjesta na pruzi u kojima se reguliše željeznički saobraćaj moraju imati propisane prostorije, opremu i uređaje za osvijetljavanje, kao i druge propisane uređaje, koji omogućavaju bezbjednost željezničkog saobraćaja.

(2) Uslove koje moraju ispunjavati prostorije, oprema i uređaji u željezničkim stanicama i drugim službenim mjestima na pruzi u pogledu bezbjednosti željezničkog saobraćaja propisuje Ministarstvo.

(3) Prostorije i mjesta za primanje, smještanje i otpremanje putnika, prtljaga i pošiljki u željezničkom saobraćaju moraju biti osvijetljeni i snabdjeveni odgovarajućim postrojenjima, uređajima, i opremom koji su potrebni za bezbjednost putnika i bezbjedno obavljanje poslova na tim mjestima.

(4) U željezničkim stanicama i stajalištima dvokolosječne pruge, sa velikom frekvencijom putnika i vozova, pristupi do vozova moraju biti izvedeni tako da putnici ne prelaze preko kolosjeka (podzemni prolazi, čeonu peroni i dr.).

(5) Stajališta na dvokolosječnoj pruzi moraju imati perone povezane prolazima ispod ili iznad pruge ili perone sa pristupnim prilazima za usmjeravanje putnika na obezbijeđeni putni ili pješački prelaz ili moraju biti zaštićena željezničkim signalima.

(6) Stajališta na dvokolosječnoj pruzi iz stava 5 ovog člana, osim stajališta sa ostrvskim peronima, moraju imati ogradu između kolosjeka.

Član 27

(1) Cjevovodi i vodovodi, električni i telekomunikacioni vazdušni i podzemni vodovi i druge slične instalacije i uređaji koji služe za opšte potrebe mogu se postaviti na željezničko područje i ukrštati sa željezničkom prugom, odnosno izvoditi paralelno sa željezničkom prugom na željezničkom području i van željezničkog područja pod uslovom da se njihovim postavljanjem, izvođenjem ili korišćenjem ne ugrožava bezbjednost željezničkog saobraćaja i ne ometa odvijanje i razvoj željezničkog saobraćaja.

(2) Postavljanje instalacija i uređaja iz stava 1 ovog člana na željezničko područje vrši se uz saglasnost upravljača infrastrukture.

Član 28

(1) Željeznička pruga i postrojenja, objekti i uređaji na njoj moraju se održavati u stanju koje omogućava bezbjednost željezničkog saobraćaja i moraju biti redovno kontrolisani i periodično pregledani.

(2) Upravljač infrastrukture i druga privredna društva koja vrše održavanje, kontrolu i periodične preglede željezničke pruge i postrojenja, objekata i uređaja na njoj moraju ispunjavati uslove za vršenje tih poslova.

(3) Način održavanja, kontrole i periodičnih pregleda željezničke pruge i postrojenja, objekata i uređaja na njoj, kao i uslove koje moraju ispunjavati upravljač infrastrukture i druga privredna društva koja obavljaju poslove iz stava 2 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

2 Željeznička vozila

Član 29

(1) Željeznička vozila, uređaji i oprema koji se ugrađuju u ta vozila moraju se projektovati, proizvoditi, rekonstruisati i održavati na način propisan ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona, standardima, kao i propisima o zaštiti od požara.

(2) Tehničke i druge uslove koje moraju ispunjavati željeznička vozila, uređaji i oprema koji se ugrađuju u ta vozila propisuje Ministarstvo.

(3) Željeznička vozila namijenjena za korišćenje u međunarodnom željezničkom saobraćaju, pored uslova iz stava 1 ovog člana, moraju ispunjavati i zahtjeve interoperabilnosti, kao i uslove utvrđene međunarodnim ugovorima i međunarodnim željezničkim propisima.

Član 30

(1) Željeznička vozila sa teretom ili bez tereta moraju, u pogledu gabaritnih dimenzija vozila, mase po osovini i mase po dužnom metru, ispunjavati propisane uslove za prugu na kojoj saobraćaju.

(2) Željeznička vozila koja ne ispunjavaju uslove iz stava 1 ovog člana mogu saobraćati na željezničkoj pruzi ako ispunjavaju propisane posebne uslove koji omogućavaju bezbjednost željezničkog saobraćaja i ako za to dobiju odobrenje, u skladu sa ovim zakonom (prevoz naročitih pošiljki u željezničkom saobraćaju).

(3) Odobrenje za prevoz naročitih pošiljki u unutrašnjem željezničkom saobraćaju izdaje organ uprave.

(4) Posebne uslove pod kojima željeznička vozila, koja ne ispunjavaju uslove propisane za željezničke pruge, mogu saobraćati na željezničkim prugama, propisuje Ministarstvo.

Član 31

(1) Inostrana željeznička vozila mogu saobraćati na željezničkoj pruzi Crne Gore ako ispunjavaju uslove utvrđene međunarodnim ugovorima, međunarodnim željezničkim propisima i propisima Crne Gore.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, na željezničkoj pruzi u Crnoj Gori, kad prevoz treba da se izvrši do određenog mjesta na teritoriji Crne Gore mogu saobraćati inostrana željeznička vozila pod uslovima propisanim ovim zakonom, ako su ti uslovi blaži od uslova utvrđenih u međunarodnim ugovorima i ako se ne radi o tranzitu preko teritorije Crne Gore.

(3) Inostrana željeznička vozila koja ne ispunjavaju uslove utvrđene međunarodnim ugovorima, mogu saobraćati na željezničkoj pruzi Crne Gore ako ispunjavaju posebne uslove koji omogućavaju bezbjednost željezničkog saobraćaja i ako za to dobiju odobrenje, u skladu sa ovim zakonom (prevoz naročitih pošiljki u željezničkom saobraćaju).

(4) Odobrenje za prevoz naročitih pošiljki iz stava 3 ovog člana izdaje organ uprave.

(5) Posebne uslove pod kojima mogu saobraćati na željezničkoj pruzi Crne Gore inostrana željeznička vozila, koja ne ispunjavaju uslove utvrđene međunarodnim ugovorima, propisuje Ministarstvo.

Član 32

Uređaji i oprema koji se ugrađuju na željeznička vozila, a koji su bitni za bezbjednost željezničkog saobraćaja, kao što su uređaji i djelovi uređaja za: upravljanje vozilima, međusobno spajanje vozila, zaustavljanje vozila, davanje svjetlosnih signala i zvučnih signalnih znakova i sl., kao i odgovarajuća oprema, obavezno se atestiraju i mogu se ugraditi u željeznička vozila samo ako je za njih izdat atest, u skladu sa propisima o atestiranju tih uređaja i opreme.

Član 33

- (1) Željeznička vozila koja se proizvode moraju, u pogledu konstruktivnih i eksploatacionih osobina vozila, uređaja i opreme kao sastavnih dijelova tih vozila, odgovarati uslovima propisanim ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona, standardima i tehničkim elementima propisanim za prototip željezničkog vozila.
- (2) Prototip željezničkog vozila, na osnovu koga će se serijski proizvoditi željeznička vozila, mora biti odobren od strane organa uprave.
- (3) Željeznička vozila koja se uključuju u saobraćaj moraju odgovarati odobrenom prototipu.
- (4) Tehničke uslove koje mora da ispunjava prototip željezničkog vozila, način i postupak odobravanja prototipa željezničkog vozila i obrazac odobrenja prototipa željezničkog vozila propisuje Ministarstvo.

Član 34

- (1) Tehnički pregled obavezan je za željezničko vozilo.
- (2) Tehnički pregled željezničkog vozila vrši se prije njegovog uključenja u saobraćaj.
- (3) Na tehničkom pregledu utvrđuje se da li željeznička vozila koja se serijski ili pojedinačno proizvode, prepravljaju ili uvoze imaju propisane uređaje, a naročito uređaje za: upravljanje i zaustavljanje vozila, davanje svjetlosnih signala i zvučnih signalnih znakova, osvjetljavanje pruge i vozila i sl., kao i propisanu opremu, i da li su ti uređaji i oprema u ispravnom stanju, odnosno da li vozila ispunjavaju i druge uslove za bezbjednost željezničkog saobraćaja.
- (4) Tehnički pregled iz stava 2 ovog člana obavljaju institucije i privredna društva, koja ovlasti Ministarstvo.
- (5) Ministarstvo rješenjem određuje koje institucije i privredna društva ispunjavaju propisane uslove za obavljanje tehničkog pregleda iz stava 2 ovog člana i objavljuje spisak ovlašćenih institucija i privrednih društava.
- (6) Za željezničko vozilo koje je tehnički pregledano institucije i privredna društva iz stava 4 ovog člana izdaju potvrdu o tehničkoj ispravnosti.
- (7) Način i uslove obavljanja tehničkih pregleda iz stava 2 ovog člana, kao i uslove koje moraju ispunjavati institucije i privredna društva ovlašćena za obavljanje tehničkih pregleda propisuje Ministarstvo.

Član 35

- (1) Željezničko vozilo koje je tehnički pregledano i za koje je izdata potvrda da je tehnički ispravno prije uključenja u saobraćaj mora biti upisano u evidenciju željezničkih vozila koja sadrži: vrstu, seriju, nosivost, godinu proizvodnje, evidencioni broj i druge potrebne podatke, zavisno od vrste vozila.
- (2) Upravljač infrastrukture, prevoznik i druga privredna društva koja raspolažu željezničkim vozilima dužna su da o njima vode evidenciju i druge tehničke podatke koji su od značaja za bezbjednost željezničkog saobraćaja, koju propisuje Ministarstvo.

Član 36

- (1) Željezničko vozilo mora se održavati u stanju koje obezbjeđuje bezbjednost željezničkog saobraćaja.
- (2) Željezničko vozilo mora u saobraćaju biti redovno kontrolisano i periodično pregledano (kontrolni pregled) radi provjeravanja da li ima propisane uređaje i opremu u ispravnom stanju i da li ispunjava i druge uslove neophodne za bezbjednost željezničkog saobraćaja.

(3) Način održavanja, kontrole i periodičnih pregleda željezničkog vozila i druge uslove od značaja za bezbjednost željezničkog saobraćaja, propisuje Ministarstvo.

Član 37

- (1) Željezničko vozilo mora biti opremljeno uređajima za automatsko kočenje voza.
- (2) Uređajima za ručno kočenje (ručnim kočnicama) moraju biti opremljena željeznička putnička kola, a pritvrdnim kočnicama moraju biti opremljena vučna vozila.
- (3) Pritvrdne kočnice za obezbjeđenje željezničkog vozila od samopokretanja ili ručne kočnice mora imati i određeni broj željezničkih teretnih kola u odnosu na ukupan broj željezničkih teretnih kola uključenih u vozni park prevoznika, kao i u odnosu na ukupan broj željezničkih teretnih kola uvrštenih u voz.
- (4) Broj željezničkih teretnih kola koja u voznom parku odnosno u vozu prevoznika, moraju imati pritvrdne ili ručne kočnice, za bezbjednost željezničkog saobraćaja, utvrđuje organ uprave.
- (5) Lokomotiva, putnička i motorna kola moraju biti opremljeni uređajima za brzo kočenje u slučaju opasnosti.
- (6) Uređaji iz stava 5 ovog člana ugrađeni u putničkim i motornim kolima, moraju biti dostupni putnicima.

Član 38

- (1) Vučno vozilo u saobraćaju na željezničkoj pruzi koja je opremljena auto-stop uređajima mora imati ugrađene auto-stop uređaje.
- (2) Na željezničkoj pruzi opremljenoj auto-stop uređajima, u izuzetnim slučajevima, mogu saobraćati vučna vozila bez ugrađenog auto-stop uređaja ili sa neispravnim auto-stop uređajima (vožnja voza sa pruge bez ugrađenog auto-stop uređaja na pruzi sa ugrađenim auto-stop uređajem i obratno, vožnja voza po obilaznoj pruzi, produženje vožnje do prve moguće zamjene vučnog vozila u slučaju kvara auto-stop uređaja za vrijeme vožnje, doprema vučnog vozila u depo, radionicu i sl.), u skladu sa propisanim osnovnim uslovima i mjerama za bezbjednost željezničkog saobraćaja, koje propisuje Ministarstvo.
- (3) Vučna vozila u saobraćaju na željezničkoj pruzi na kojoj je maksimalna brzina preko 100 km/h moraju biti opremljena radio-uređajima kojima se uspostavlja radio-veza sa dispečerskim centrom.
- (4) Vučna vozila moraju biti opremljena budnikom, uređajima za davanje zvučnih signala, registrujućim brzinomjerom (tahografom), priborom za prvu pomoć i aparatima za gašenje požara.

Član 39

Putnička kola moraju biti opremljena uređajima za grijanje i hlađenje, električno osvjetljavanje, sanitarno-higijenskim uređajima, aparatima za gašenje požara, kao i podešena za bezbjedno prelaženje putnika iz jednih kola u druga.

Član 40

Na djelovima željezničkog vozila koji mogu doći pod električni napon i dovesti u opasnost živote lica moraju se sprovesti mjere zaštite koje propisuje Ministarstvo.

3 Pravila saobraćaja

Član 41

- (1) Prevoznik je dužan da organizuje i vrši željeznički saobraćaj u skladu sa ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.
- (2) Željeznički saobraćaj mora se obavljati prema propisanim uslovima o: načinu regulisanja i obavljanja željezničkog saobraćaja, sastavu vozova i kočenju vozova u saobraćaju, zavisno od tehničke opremljenosti pruge.

- (3) Prevoz putnika i stvari u željezničkom saobraćaju obavlja se željezničkim vozilima koja ispunjavaju uslove za bezbjednost željezničkog saobraćaja.
- (4) Vozovi za prevoz putnika moraju biti sa strane obilježeni putokaznim tablama koje označavaju relaciju na kojoj voz saobraća.
- (5) Način regulisanja i obavljanja željezničkog saobraćaja, sastav vozova i raspored vozila u vozu, kao i kočenje vozova u saobraćaju, zavisno od tehničke opremljenosti pruge, propisuje Ministarstvo.

Član 42

- (1) Saobraćaj putničkih i teretnih vozova obavlja se prema unaprijed utvrđenom redu vožnje.
- (2) Red vožnje u javnom prevozu putnika i stvari i njegov rok važenja unaprijed određuje upravljač infrastrukture.
- (3) Red vožnje iz stava 2 ovog člana mora biti usklađen sa redom vožnje u međunarodnom željezničkom saobraćaju.
- (4) Upravljač infrastrukture dužan je obezbijediti uslove za odvijanje saobraćaja vozova prema utvrđenom redu vožnje i preduzimati mjere za njegovo bezbjedno, uredno i nesmetano sprovođenje.
- (5) Red vožnje, njegov oblik i sadržaj, postupak objavljivanja ukupnog reda vožnje i isticanje izvoda iz reda vožnje propisuje Ministarstvo.
- (6) Red vožnje koji se odnosi na redovan prevoz putnika mora se objaviti u sredstvima javnog informisanja najmanje 15 dana prije njegovog stupanja na snagu.
- (7) Prevoznik se mora pridržavati utvrđenog reda vožnje i preduzimati mjere za njegovo pravilno i redovno izvršenje.

Član 43

- (1) Red vožnje vozova za javni prevoz putnika ne može se ukinuti prije isteka roka važenja.
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, Ministarstvo može odobriti ukidanje reda vožnje voza za javni prevoz putnika i za vrijeme njegovog važenja, ako nastanu promjene zbog kojih red vožnje više ne odgovara potrebama korisnika prevoza ili ako nastupe okolnosti zbog kojih vozovi na određenoj željezničkoj pruzi ne mogu voziti duže od 30 dana.
- (3) Nesaobraćanje pojedinih vozova u razdoblju kraćem od 30 dana zbog više sile ili vanrednih događaja, uklanjanja njihovih posljedica, neophodnih radova na održavanju željezničke pruge od kojih zavisi bezbjednost željezničkog saobraćaja, ne smatra se ukidanjem reda vožnje.
- (4) Uvođenje prevoza autobusom umjesto prevoza vozom pod istim uslovima i po istom redu vožnje, ne smatra se ukidanjem reda vožnje.

Član 44

Voz u saobraćaju mora biti posjednut određenim brojem željezničkih radnika odgovarajuće stručne spreme, obučenosti i zdravstvene sposobnosti, zavisno od vrste voza, vrste vučnog vozila u vozu i opremljenosti željezničke pruge i željezničkog vozila signalno-sigurnosnim i telekomunikacionim uređajima, koje propisuje Ministarstvo.

Član 45

- (1) Kočenje voza vrši se automatskim kočnicama, koje se aktiviraju iz vučnih vozila ili sa pojedinih vozila.
- (2) Kočnice iz stava 1 ovog člana aktiviraju se automatski u slučaju raskinuća voza.
- (3) Kočenje voza može se vršiti i ručnim kočnicama u slučaju iznenadnog kvara uređaja za automatsko kočenje voza i u drugim propisanim slučajevima koji uslovljavaju da se kočenje voza vrši ručnom kočnicom.

Član 46

(1) Sastav voza i raspored vozila u vozu moraju biti takvi da obezbjeđuju sigurno kretanje i efikasno kočenje voza i da voz može bezbjedno saobraćati.

(2) U voz se može uvrstiti željezničko vozilo koje odgovara propisanim uslovima i tehničkim elementima, ako je: ispravno za saobraćaj, u granicama propisanog profila i ne prekoračuje najveću dozvoljenu masu po osovini ili najveću dozvoljenu masu po dužnom metru, utvrđene za prugu na kojoj će vozilo saobraćati.

(3) Ako vozilo zajedno sa teretom ili bez tereta prekoračuje granice propisanog tovarnog profila ili najveću dozvoljenu masu po osovini ili najveću dozvoljenu masu po dužnom metru pruga na kojima treba da saobraća, takvo vozilo može se izuzetno uvrstiti u voz i može saobraćati na željezničkoj pruzi ako ispunjava propisane uslove koji omogućavaju bezbjednost željezničkog saobraćaja, iz člana 30 stav 2 i člana 31 stav 3 ovog zakona.

Član 47

(1) Na željezničkoj pruzi voz može saobraćati brzinom koja odgovara tehničkim karakteristikama pruge, postrojenja i uređaja na pruzi na kojoj saobraća, tehničkim karakteristikama željezničkih vozila uvrštenih u voz, kao i kočnoj masi voza.

(2) U željezničkom saobraćaju brzina kretanja voza mora se prilagoditi propisanim brzinama na određenoj pruzi ili na dijelu te pruge, a maksimalna brzina voza ne smije se prekoračiti.

Član 48

(1) Voz mora biti opremljen propisanim aparatima sa hemijskim sredstvima za gašenje požara i priborom za prvu pomoć, smještenim na lako dostupnim mjestima.

(2) Voz za prevoz putnika mora noću, a u tunelima u kojima vožnja traje duže od 3 minuta i danju, biti unutra osvijetljen na propisan način.

(3) U kolima za prevoz putnika sjedišta za invalide moraju biti posebno obilježena.

(4) Kola u vozu za prevoz putnika moraju biti zagrijana najmanje na 18 oC ako je spoljna temperatura niža od +12 oC.

(5) Način opremanja, osvijetljavanja, obilježavanja, zagrijavanja i hlađenja voza iz stava 1, 2, 3 i 4 ovog člana, propisuje prevoznik.

Član 49

(1) Prije započinjanja radova na pruzi, postrojenju, objektu ili uređaju na pruzi, kao i za vrijeme održavanja željezničke pruge, postrojenja, uređaja ili objekata na pruzi, moraju se preduzimati propisane mjere za bezbjednost željezničkog saobraćaja i sigurnost radnika koji izvode te radove.

(2) Privredno društvo koje izvodi radove, odnosno koje održava željezničku prugu, postrojenja, objekte ili uređaje na pruzi dužno je da prije početka radova obezbijedi mjesto na kome će se radovi izvoditi.

(3) Upravljač infrastrukture je dužan da za vrijeme trajanja radova iz stava 1 ovog člana organizuje bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja na mjestu izvođenja tih radova.

(4) Po završetku radova iz stava 1 ovog člana privredno društvo koje je izvodilo radove dužno je da sa željezničke pruge ukloni: ostatke materijala, sredstva rada, signalne znake i oznake i druge predmete koje je postavilo prilikom izvođenja radova, kao i da postavi opremu, telekomunikacione, signalno-sigurnosne i druge uređaje koji su neophodni za bezbjednost željezničkog saobraćaja.

(5) Mjere iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 50

(1) Za svaki voz mora se voditi evidencija koja sadrži podatke o sastavu voza, osoblju, kočenju, kretanju i događajima u vezi sa njegovim saobraćanjem.

(2) Upravljač infrastrukture i prevoznik dužni su voditi evidenciju iz stava 1 ovog člana.

(3) Način vođenja evidencije iz stava 1 ovog člana propisuju opštim aktom upravljač infrastrukture i prevoznik.

(4) Upravljač infrastrukture i prevoznik dužni su na zahtjev Ministarstva dostaviti podatke iz stava 1 ovog člana.

4 Saobraćajna signalizacija i signalne oznak

Član 51

(1) U vršenju željezničkog saobraćaja primjenjuju se signali i signalne oznake, koji moraju biti takvi da se pomoću njih željeznički radnici mogu brzo i pouzdano međusobno obavještavati i sporazumijevati o: saobraćaju vozova, manevrisanju, dozvoli ili zabrani vožnje preko određenog mjesta, stanju pruge, ograničenju brzine kretanja vozova i dr.

(2) Željezničkim signalima daju se propisani signalni znaci, a signalnim oznakama se označavaju posebno važna mjesta na pruzi.

(3) Signale i signalne oznake, vrstu, značenje, oblik, boju i najmanju daljinu vidljivosti signalnih znakova i oznaka iz stava 1 ovog člana, kao i mjesta njihove ugradnje, postavljanje i način njihove upotrebe, propisuje Ministarstvo.

Član 52

(1) Željeznička pruga, određena mjesta na pruzi i u stanicama se opremaju propisanim signalima i signalnim oznakama kojima se željeznički radnici i druga lica upozoravaju na: opasnost koja im prijete, ograničenja, zabrane i upozorenja kojih su se dužni pridržavati i daju neophodna obavještenja za bezbjednost željezničkog saobraćaja i njihovu ličnu bezbjednost.

(2) Signalima i signalnim oznakama moraju se označiti i opasnosti privremenog karaktera, naročito one koje nastanu usljed iznenadnog oštećenja pruge i privremena ograničenja i zabrane u saobraćaju.

(3) Signale i signalne oznake iz stava 1 i 2 ovog člana postavlja i uklanja upravljač infrastrukture.

Član 53

Sistem signalizacije i signalnih oznaka mora odgovarati organizaciji i procesu rada u vršenju željezničkog saobraćaja i ispunjavati zahtjeve bezbjednosti željezničkog saobraćaja.

Član 54

Željeznički radnici u vršenju željezničkog saobraćaja dužni su se pridržavati ograničenja, zabrana, opomena i obaveza datih signalnim znakovima.

Član 55

(1) Određeni signali u željezničkom saobraćaju imaju značenje obaveznog naređenja ili upozorenja, po kojima su željeznički radnici i druga lica dužni postupati.

(2) Ako je značenje signala nejasno, željeznički radnici i druga lica na koja se signal odnosi dužni su postupati kao da signal ima značenje koje osigurava veću bezbjednost željezničkog saobraćaja.

Član 56

(1) Voz koji saobraća na željezničkoj pruzi mora biti označen odgovarajućim signalima, i to: na čeonj strani noću, u slučaju smanjene vidljivosti i danju, a na kraju voza danju i noću.

(2) Prevoznik je dužan obezbijediti da signali iz stava 1 ovog člana daju svjetlost odgovarajuće boje i jačine.

Član 57

- (1) U željezničkom saobraćaju željeznički radnici dužni su davati propisane signalne znake u skladu sa signalnim i saobraćajnim pravilima.
- (2) Željeznički radnici i druga lica na koje se ti signalni znaci odnose dužni su postupati po njima.

5 Uslovi koje su dužni ispunjavati željeznički radnici

Član 58

Željeznički radnik je dužan ispunjavati uslove stručne i zdravstvene sposobnosti i druge propisane uslove.

5.1. Stručna sposobnost

Član 59

- (1) Željeznički radnik mora imati propisanu stručnu spremu, savladati program stručne obuke i položiti stručni ispit (u daljem tekstu: stručna sposobnost).
- (2) Željeznički radnik mora se stručno usavršavati i redovno obučavati, a njegovo stručno znanje mora se svake druge godine redovno, a u propisanim slučajevima i vanredno provjeravati.
- (3) Stručnu obuku, stručno usavršavanje i obučavanje mogu obavljati upravljač infrastrukture, prevoznik, kao i druga pravna i fizička lica ako ispunjavaju uslove iz posebnih propisa.
- (4) Stručni ispit i provjeru znanja iz stava 1 i 2 ovog člana sprovodi Komisija koju sačinjavaju predstavnici organa uprave, upravljača infrastrukture i prevoznika, a koju imenuje Ministarstvo.
- (5) Program stručne obuke, način polaganja stručnog ispita, način stručnog usavršavanja i obučavanja, način provjere znanja željezničkog radnika, kao i sadržaj i postupak izdavanja uvjerenja o položenom stručnom ispitu propisuje Ministarstvo uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove obrazovanja.
- (6) Upravljač infrastrukture i prevoznik ne smiju dozvoliti obavljanje određenih poslova željezničkom radniku koji prilikom provjeravanja stručne obučenosti ne pokaže odgovarajuće znanje za obavljanje tih poslova ili koji ne pristupi stručnoj provjeri iz stava 2 ovog člana.

5.2. Zdravstvena sposobnost

Član 60

- (1) Željeznički radnik mora imati propisane zdravstvene uslove i biti psihički i fizički sposoban za obavljanje poslova u željezničkom saobraćaju (u daljem tekstu: zdravstvena sposobnost).
- (2) Zdravstvene uslove iz stava 1 ovog člana, način njihovog utvrđivanja i vrijeme njihovog provjeravanja propisuje ministarstvo nadležno za poslove zdravlja.

Član 61

- (1) Lice koje se školuje ili obučava za vršenje poslova željezničkog radnika dužno je da, prije zasnivanja radnog odnosa, obavi zdravstveni pregled.
- (2) Željeznički radnik dužan je da, prije raspoređivanja na druge poslove, odnosno prije upućivanja na školovanje ili stručno obučavanje, obavi zdravstveni pregled.
- (3) Zdravstvena sposobnost željezničkog radnika provjerava se na redovnom i vanrednom zdravstvenom pregledu.
- (4) Na zdravstvenom pregledu utvrđuje se da li je lice iz stava 1 ovog člana, odnosno željeznički radnik iz stava 2 i 3 ovog člana zdravstveno sposobno za obavljanje poslova željezničkog radnika.

(5) O utvrđenoj zdravstvenoj sposobnosti željezničkog radnika izdaje se uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti.

Član 62

Zdravstvene preglede lica koja se obučavaju za obavljanje poslova željezničkog radnika, redovne i vanredne zdravstvene preglede željezničkih radnika, kao i zdravstvenu evidenciju o tim licima, obavljaju zdravstvene ustanove koje su osposobljene i opremljene, odnosno ispunjavaju propisane uslove za obavljanje tih pregleda i vođenje evidencije.

Član 63

- (1) Na redovni zdravstveni pregled upućuje se željeznički radnik u propisanim rokovima koji zavise od vrste poslova koje taj radnik obavlja.
- (2) Upravljač infrastrukture odnosno prevoznik dužni su da željezničkog radnika upute na redovni zdravstveni pregled prije isteka roka propisanog za obavljanje tog pregleda.

Član 64

- (1) Na vanredni zdravstveni pregled upućuje se željeznički radnik za koga se posumnja da više nije zdravstveno sposoban da obavlja svoje poslove, kao i poslije svakog udesa, teže povrede, duže bolesti i u drugim propisanim slučajevima.
- (2) Upućivanje radnika iz stava 1 ovog člana na vanredni zdravstveni pregled vrši se na zahtjev ovlaštenog željezničkog radnika, ljekara, republičkog inspektora za željeznički saobraćaj (u daljem tekstu:inspektora), državnog tužioca, suda, organa za prekršaje ili na lični zahtjev željezničkog radnika.

Član 65

- (1) Željeznički radnik koji ne ispunjava propisane zdravstvene uslove smatra se zdravstveno nesposobnim za obavljanje određenih poslova dok ta nesposobnost traje.
- (2) Upravljač infrastrukture odnosno prevoznik ne smije dozvoliti željezničkom radniku da obavlja poslove na koje je raspoređen, ako se na zdravstvenom pregledu utvrdi da nije zdravstveno sposoban za te poslove ili ako nije obavio zdravstveni pregled na koji je upućen.

Član 66

- (1) Željeznički radnik ne smije početi sa radom niti obavljati poslove vezane za bezbjednost željezničkog saobraćaja ako je u znatnoj mjeri umoran ili bolestan, ili je u psihičkom stanju koje ga čini nesposobnim da obavlja poslove na koje je raspoređen.
- (2) Željeznički radnik koji se u toku obavljanja poslova na koje je raspoređen osjeća umornim, bolesnim ili je iz drugih razloga nesposoban za dalje obavljanje poslova, dužan je da o tome obavijesti odgovorno lice kod upravljača infrastrukture odnosno prevoznika i da prestane da obavlja poslove, ako ocijeni da ih ne može bezbjedno obavljati.
- (3) Željeznički radnik ne smije uzimati alkoholna pića, opojne droge ili psihoaktivna sredstva za vrijeme obavljanja poslova, niti početi sa radom ako u organizmu ima alkohola ili je pod dejstvom opojnih droga, odnosno psihoaktivnih sredstava.
- (4) Postupak provjeravanja zdravstvene sposobnosti željezničkog radnika iz st. 1, 2 i 3 ovog člana, prije početka njegovog rada i u toku rada, propisuje ministarstvo nadležno za poslove zdravlja.
- (5) Upravljač infrastrukture odnosno prevoznik dužni su da organizuju provjeru iz stava 4 ovog člana, određenih željezničkih radnika prije njihovog stupanja na rad i u toku rada, da utvrde obim i učestalost provjere te sposobnosti, koji željeznički radnici se provjeravaju i u kojim se organizacionim jedinicama obavlja ta provjera.

Član 67

Željezničkom radniku ne smije se dozvoliti obavljanje poslova u toku rada ako se prilikom provjere njegove zdravstvene sposobnosti utvrdi da ne ispunjava propisane zdravstvene uslove za obavljanje tih poslova, ili ako se utvrdi da radi pod uticajem alkohola, opojnih droga, psihoaktivnih sredstava, kao i da je sklon upotrebi alkohola, opojnih droga ili psihoaktivnih sredstava.

Član 68

Željeznički radnik za koga se analizom krvi, krvi i urina, ili drugom stručnom metodom mjerenja količine alkohola u organizmu, utvrdi da ima alkohola u krvi, ili da pokazuje znakove alkoholisanosti, smatraće se da je pod uticajem alkohola.

Član 69

Željezničkom radniku ne mogu se povjeriti poslovi: rukovođenja saobraćajem, regulisanja saobraćaja, disponiranja u saobraćaju i kontrole procesa rada u saobraćaju, ako se utvrdi da je sklon upotrebi alkohola, opojnih droga ili psihoaktivnih sredstava.

Član 70

- (1) Ovlašćeni željeznički radnik, odnosno inspektor može izvršiti provjeru alkoholisanosti željezničkog radnika pomoću odgovarajućih sredstava i aparata, uputiti ga na zdravstveni pregled radi provjere da li ima alkohola u organizmu, da li pokazuje znake alkoholisanosti, da li se nalazi pod dejstvom droga ili psihoaktivnih sredstava.
- (2) Željeznički radnik dužan je da se podvrgne ispitivanju odnosno zdravstvenom pregledu iz stava 1 ovog člana.

5.3. Sticanje prava na regulisanje željezničkog saobraćaja i upravljanje vučnim vozilom

Član 71

- (1) Pravo na regulisanje željezničkog saobraćaja ili upravljanje vučnim vozilom stiče lice koje ispunjava sljedeće uslove, ako:
 - 1) je navršilo 18 godina života;
 - 2) ima propisanu zdravstvenu sposobnost;
 - 3) ima propisanu stručnu spremu određenog zanimanja;
- 4) je obavilo stručnu obuku na poslovima regulisanja željezničkog saobraćaja i upravljanja vučnim vozilom pod nadzorom ovlašćenog lica;
- 5) je položilo propisani stručni ispit ;
- 6) mu odlukom nadležnog organa nije zabranjeno regulisanje željezničkog saobraćaja, odnosno upravljanje vučnim vozilom;
- (2) Izuzetno od stava 1 tačka 1 ovog člana, pravo na upravljanje vučnim vozilom voza za prevoz putnika i voza kojim se prevoze opasne materije može steći lice koje je navršilo 21 godinu života.

Član 72

- (1) Dozvola za regulisanje željezničkog saobraćaja ili upravljanje vučnim vozilom izdaje se licu na njegov zahtjev, ako je ispunilo uslove iz člana 71 ovog zakona.
- (2) Dozvola se izdaje sa rokom važenja od pet godina - licu do 45 godina života, a licu starijem od 45 godina života sa rokom važenja od dvije godine.
- (3) Važenje dozvole iz stava 2 ovog člana produžiće se licu, na njegov zahtjev, po isteku propisanog roka, na osnovu uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti.
- (4) Izuzetno od stava 2 ovog člana, dozvola se može izdati ili se njeno važenje može ograničiti na rok kraći od roka utvrđenog u stavu 2 ovog člana ako je to naznačeno u uvjerenju o zdravstvenoj sposobnosti tog lica.
- (5) Lice koje reguliše željeznički saobraćaj ili upravlja vučnim vozilom mora kod sebe imati dozvolu i dužno je pokazati na zahtjev ovlašćenog željezničkog radnika odnosno inspektora.

- (6) Dozvola za upravljanje vučnim vozilom izdaje se licu za određenu vrstu i seriju vučnog vozila.
- (7) Dozvolu za regulisanje željezničkog saobraćaja izdaje upravljač infrastrukture, a dozvolu za upravljanje vučnim vozilom prevoznik.

Član 73

- (1) Obrazac dozvole iz člana 72 stav 1 ovog zakona sadržaj i način izdavanja, kao i vođenje evidencije izdatih dozvola propisuje Ministarstvo.
- (2) Evidenciju o izdatim dozvolama iz stava 1 ovog člana vode upravljač infrastrukture i prevoznik.

5.4. Radno vrijeme, trajanje smjene i odmori voznog i staničnog osoblja

Član 74

Radno vrijeme i trajanje smjene voznog i staničnog osoblja, ukupno trajanje upravljanja vučnim vozilom voza, odmori i raspored radnog vremena u smjenama utvrđuju se u skladu sa organizacijom saobraćaja, izvršenjem reda vožnje i drugim uslovima koji utiču na zdravstvenu sposobnost voznog i staničnog osoblja.

Član 75

- (1) Ukupno radno vrijeme voznog i staničnog osoblja iznosi 40 časova u sedmici.
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, ukupno radno vrijeme voznog i staničnog osoblja može za određeni period trajati duže od 40 časova u sedmici pod uslovima utvrđenim opštim aktom, odnosno kolektivnim ugovorom upravljača infrastrukture odnosno prevoznika, s tim da radno vrijeme u prosjeku u toku godine ne bude duže od 40 časova sedmično.
- (3) Ukupnim radnim vremenom voznog i staničnog osoblja smatra se vrijeme koje željeznički radnik provede u očekivanju posla, vrijeme provedeno u smjeni i vrijeme provedeno u raspremi.
- (4) Vremenom provedenim u očekivanju posla smatra se vrijeme koje vozno osoblje provede na radu od momenta javljanja na rad do početka smjene, a najviše do dva časa.
- (5) Vremenom provedenim u raspremi smatra se vrijeme koje vozno osoblje provede na radu nakon završetka smjene, a najviše do jedan čas.

Član 76

- (1) Ukupno trajanje smjene voznog i staničnog osoblja iznosi najviše 12 časova.
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, ukupno trajanje smjene osoblja vučnog vozila brzog voza ili voza višeg ranga za prevoz putnika može u jednoj smjeni iznositi najviše 10 časova.
- (3) Ukupnim trajanjem smjene voznog i staničnog osoblja smatra se vrijeme koje vozno osoblje provede u pripremi prije početka rada, vrijeme provedeno u vožnji na vučnom vozilu, odnosno vozu, vrijeme provedeno u manevrisanju željezničkim vozilima i vrijeme prekida rada u toku smjene najviše do dva časa, odnosno vrijeme koje stanično osoblje provede u obavljanju posla u toku jedne smjene.

Član 77

- (1) Ukupno trajanje upravljanja željezničkog radnika na vučnom vozilu voza, u toku jedne smjene, iznosi najviše 10 časova.
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, ukupno trajanje upravljanja vučnim vozilom brzog voza ili voza višeg ranga za prevoz putnika u dnevnoj smjeni iznosi najviše devet časova, a u noćnoj smjeni najviše osam časova.
- (3) Ukupno trajanje upravljanja vučnim vozilom voza u međunarodnom željezničkom saobraćaju u skladu sa međunarodnim ugovorima iznosi najviše devet časova u dnevnoj smjeni odnosno najviše osam časova u noćnoj smjeni.

(4) Vrijeme neprekidne vožnje željezničkog radnika koji upravlja vučnim vozilom voza ne smije trajati duže od šest časova.

(5) Ukupnim trajanjem upravljanja vučnim vozilom voza smatra se vrijeme koje željeznički radnik provede na vučnom vozilu u toku vožnje uključujući i vrijeme zadržavanja u početnoj, usputnim stanicama i krajnjoj stanici.

Član 78

(1) Ukupno trajanje smjene željezničkog radnika iz člana 76 ovog zakona i ukupno trajanje upravljanja vučnim vozilom voza iz člana 77 ovog zakona izuzetno se može produžiti za najviše četiri časa u toku jedne smjene u slučajevima: više sile, vanrednih događaja u željezničkom saobraćaju, vršenja saobraćaja pomoćnog voza, neredovnog izvršenja reda vožnje, vršenja saobraćaja u službenim mjestima izvan domicilne jedinice i nepredviđenog izostanka željezničkog radnika koji je trebalo da zamijeni željezničkog radnika u obavljanju poslova, pod uslovom da se željeznički radnik osjeća sposobnim za produžetak smjene.

(2) Rad duži od punog radnog vremena iz stava 1 ovog člana za jednog željezničkog radnika ne može trajati duže od 10 časova u radnoj sedmici.

Član 79

(1) Odmor voznog osoblja u domicilnoj jedinici između dvije uzastopne smjene iznosi dvostruki broj časova ostvarenih na radu u toku smjene, a najmanje 12 časova neprekidno.

(2) Odmor voznog osoblja u obrtnoj jedinici iznosi najmanje šest časova neprekidno.

(3) Ako se rad voznog osoblja od polaska iz domicilne jedinice do povratka u domicilnu jedinicu može izvršiti u trajanju jedne smjene, odmor voznog osoblja u obrtnoj jedinici nije obavezan.

(4) Odmor staničnog osoblja između dvije uzastopne smjene iznosi dvostruki broj časova ostvarenih na radu u toku smjene, a najmanje 12 časova neprekidno.

Član 80

Upravljač infrastrukture, prevoznik i privredno društvo koje obavlja prevoz za sopstvene potrebe ne smiju dozvoliti voznom i staničnom osoblju da stupe na rad ili da produže sa radom protivno odredbama čl. 75 do 79 ovog zakona.

Član 81

(1) Upravljač infrastrukture i prevoznik, opštim aktom odnosno kolektivnim ugovorom, utvrđuju godišnji raspored radnog vremena i odmora voznog i staničnog osoblja u smjenama, u skladu sa potrebama saobraćaja i uslovima za bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja.

(2) Odgovorno lice kod upravljača infrastrukture i prevoznika, utvrđuje mjesečni raspored radnog vremena i odmora voznog i staničnog osoblja u smjenama, u skladu sa potrebama saobraćaja i uslovima za bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja.

(3) Odgovornim licem kod upravljača infrastrukture i prevoznika, u smislu ovog zakona, smatra se lice koje upravljač infrastrukture ili prevoznik ovlasti da obavlja određene poslove u željezničkom saobraćaju.

Član 82

U željezničkim stanicama i jedinicama vuče u kojima se voznom osoblju obezbjeđuje odmor između dvije uzastopne smjene moraju postojati odgovarajuće prostorije za odmor i ishranu voznog osoblja, koje moraju ispunjavati propisane higijensko-tehničke uslove.

Član 83

- (1) Prelaženje drumskih vozila preko željezničke pruge dozvoljeno je isključivo na putnim prelazima, a prelaženje lica isključivo na putnim i pješačkim prelazima.
- (2) Vozovi u željezničkom saobraćaju imaju na putnim i pješačkim prelazima pravo prvenstva prolaza u odnosu na drumsku vozila i druge učesnike u saobraćaju.

Član 84

Ukrštanje željezničke pruge i puta, određivanje mjesta na kojima se može izvesti ukrštanje pruge i puta i mjere koje se moraju preduzeti radi bezbjednog odvijanja saobraćaja na putnim prelazima, utvrđuju se zavisno od gustine saobraćaja, preglednosti željezničke pruge, brzine vožnje na pruzi i putu i od drugih mjesnih uslova koji su od značaja za bezbjednost saobraćaja.

Član 85

- (1) Ukrštanje željezničke pruge i auto-puta i ukrštanje pruge i puta u staničnom području između ulaznih, odnosno izlaznih skretnica od kojih počinju stanični kolosjeci ne može biti u istom nivou.
- (2) Ukrštanje željezničke pruge i puta koji nema svojstvo auto-puta, ne može biti u istom nivou ako je saobraćaj drumskih motornih vozila na putu vrlo gust ili ako je željeznički saobraćaj na pruzi učestao i ako to zahtijevaju posebni uslovi na mjestu ukrštanja pruge i puta i drugi razlozi bezbjednog odvijanja saobraćaja.

Član 86

- (1) Bezbjednost saobraćaja na putnom i pješačkom prelazu preko pruge obezbjeđuje se uređajem ili propisanom preglednošću s puta, odnosno pješačke staze na željezničku prugu.
- (2) Uređaj za obezbjeđenje putnog prelaza je uređaj za zatvaranje putnog prelaza(sa branicima ili polubranicama) i/ili uređaj za davanje znakova kojima se najavljuje približavanje voza ili željezničkog vozila.
- (3) Uređaj za obezbjeđenje pješačkog prelaza preko pruge je uređaj za davanje znakova kojima se najavljuje približavanje voza ili željezničkog vozila.
- (4) Upravljač infrastrukture, kao i privredna društva u čiju djelatnost spada održavanje puteva dužna su da na putnom i pješačkom prelazu sprovedu propisane mjere za bezbjedno odvijanje saobraćaja i da putne i pješačke prelaze održavaju u stanju kojim se omogućava bezbjedno odvijanje saobraćaja.

Član 87

Na željezničkoj pruzi, ispred putnog prelaza, moraju biti postavljeni propisani signalni znakovi za obavješćavanje voznog osoblja o približavanju voza putnom prelazu i o obavezi davanja propisanih zvučnih signala sa vučnog vozila.

Član 88

- (1) Za prelazak preko putnog prelaza vozila koja saobraćaju na putevima sa posebnom dozvolom za vanredni prevoz, ako drumsko vozilo sa teretom na njemu ili bez tereta prekoračuje propisanu najveću dozvoljenu ukupnu masu, najveću dozvoljenu masu po osovini ili najveću dozvoljenu visinu, potrebna je saglasnost upravljača infrastrukture.
- (2) Na podvožnjacima čija je donja ivica konstrukcije iznad kolovoza puta postavljena na visinu manju od najveće dozvoljene visine drumskog vozila, zajedno sa teretom na njemu, moraju se postaviti zaštitne kapije i odgovarajući znaci zabrane saobraćaja za drumsku vozila čija ukupna visina, zajedno sa teretom na njemu, prelazi propisanu najveću dozvoljenu visinu.
- (3) Zaštitne kapije i odgovarajuće znake zabrane saobraćaja za drumsku vozila iz stava 2 ovog člana dužna su da postavljaju i da održavaju privredna društva koja su zadužena za održavanje puteva.

Član 89

- (1) Mimoilazne zaštitne ograde za pješake moraju biti postavljene na pješačkom prelazu na željezničkoj pruzi.
- (2) Mimoilazna zaštitna ograda mora ispunjavati propisane uslove.
- (3) Ogradu iz stava 1 ovog člana postavlja i održava upravljač infrastrukture.

Član 90

Način ukrštanja željezničke pruge i puta, određivanje mjesta na kojima se može izvesti ukrštanje pruge i puta, način obezbjeđivanja putnih i pješačkih prelaza, kao i potrebne uređaje i mjere koje se moraju preduzeti radi bezbjednog odvijanja saobraćaja na putnim i pješačkim prelazima, propisuje Ministarstvo.

7 Postupak u slučaju vanrednih događaja

Član 91

- (1) Željeznički radnik i drugo lice koji se nađu na mjestu vanrednog događaja u kojem ima povrijeđenih ili poginulih lica, dužni su da preduzmu mjere za spašavanje i pružanje pomoći povrijeđenim licima.
- (2) Željeznički radnik dužan je, odmah po saznanju o vanrednom događaju iz stava 1 ovog člana, obavijestiti upravljača infrastrukture i prevoznika.
- (3) Upravljač infrastrukture odnosno prevoznik dužan je odmah po saznanju za vanredni događaj iz stava 1 ovog člana obavijestiti najbližu zdravstvenu ustanovu, organ unutrašnjih poslova, isljedni organ, inspektora i po potrebi vatrogasnu jedinicu.
- (4) Upravljač infrastrukture, prevoznik i privredno društvo koje obavlja prevoz za sopstvene potrebe dužni su odmah po saznanju za vanredni događaj iz stava 1 ovog člana preduzeti mjere za spašavanje i pružanje pomoći povrijeđenim licima i osigurati mjesto vanrednog događaja do dolaska ovlašćenih lica nadležnih organa, zavisno od vrste vanrednog događaja.

Član 92

- (1) Željeznički radnici koji obavljaju određene poslove u službenim mjestima na pruzi i u vozu moraju biti osposobljeni za pružanje prve pomoći licima povrijeđenim u vanrednom događaju.
- (2) Upravljač infrastrukture, odnosno prevoznik opštim aktom određuju poslove iz stava 1 ovog člana.
- (3) Način osposobljavanja željezničkih radnika za pružanje prve pomoći povrijeđenim licima u vanrednim događajima u željezničkom saobraćaju, propisuje ministarstvo nadležno za poslove zdravlja.

Član 93

- (1) Upravljač infrastrukture, prevoznik i privredno društvo koje obavlja prevoz za sopstvene potrebe, dužni su opremiti vučno vozilo, voz za prevoz putnika i službeno mjesto na pruzi propisanim priborom za prvu pomoć.
- (2) Sadržaj, smještaj i upotrebu pribora za prvu pomoć opštim aktom određuju upravljač infrastrukture, prevoznik i privredno društvo koje obavlja prevoz za sopstvene potrebe uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove zdravlja.

Član 94

- (1) Upravljač infrastrukture odnosno prevoznik dužan je u što kraćem roku preduzeti mjere za uspostavljanje saobraćaja ako je zbog vanrednog događaja došlo do prekida željezničkog saobraćaja.
- (2) Organi koji vrše uviđaj o vanrednom događaju dužni su da vršenjem uviđajnih radnji ne ometaju bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja, odnosno da uviđaj obave u što kraćem roku.

Član 95

- (1) Upravljač infrastrukture, prevoznik i privredno društvo koje obavlja prevoz za sopstvene potrebe dužni su organizovati i isljediti vanredni događaj, kao i utvrditi uzroke i okolnosti pod kojima je vanredni događaj nastao.
- (2) Isljeđenje vanrednog događaja vrši komisija u čijem sastavu moraju biti svi subjekti na koje se vanredni događaj odnosi.
- (3) Kategorizaciju vanrednih događaja, ovlašćenja i obaveze Komisije za isljeđenje, način izbora Komisije, način i postupak utvrđivanja uzroka, posljedica i okolnosti pod kojima je vanredni događaj nastao i odgovornosti za vanredni događaj, veću materijalnu štetu i veći prekid saobraćaja, način obavještanja ovlašćenih organa, vođenje evidencije i drugih podataka o vanrednim događajima propisuje Ministarstvo.
- (4) Upravljač infrastrukture, prevoznik odnosno privredno društvo koje obavlja prevoz za sopstvene potrebe, opštim aktom propisuje uputstva za rad, tehničko-tehnološke postupke i pravila postupanja u slučaju vanrednog događaja i otklanjanje posljedica vanrednog događaja u skladu sa propisima iz stava 3 ovog člana.

Član 96

- (1) Isljeđenje udesa, kao i vanrednog događaja koji je pod određenim okolnostima mogao dovesti do udesa, u skladu sa propisom iz člana 95 stav 3 ovog zakona, sprovodi isljedni organ.
- (2) Isljeđenje udesa, u cilju mogućeg poboljšanja bezbjednosti željezničkog saobraćaja vodi se nezavisno od sudske istrage o istom događaju i njim se ne istražuje pojedinačna krivica ili odgovornost.
- (3) Isljedni organ je ovlašćen da sprovede sve radnje i aktivnosti koje ocijeni potrebnim za isljeđenje i utvrđivanje činjenica tokom sprovođenja isljeđenja, a posebno ima pravo neposrednog pristupa mjestu vanrednog događaja, kao i svim informacijama i dokazima.
- (4) Pravna i fizička lica, organi državne uprave i sudske vlasti, tužilaštva kao i jedinice lokalne samouprave dužni su na zahtjev isljednog organa dostaviti informacije i dokaze vezane za istragu vanrednog događaja.
- (5) Isljedni organ mora biti nezavisan po organizaciji, pravnom statusu i načinu donošenja odluka od upravljača infrastrukture, prevoznika, privrednog društva koje obavlja prevoz za sopstvene potrebe, notifikovanog organa kao i drugih subjekata čiji bi interesi mogli biti suprotni zadacima koji su povjereni isljednom organu. Isljedni organ mora biti funkcionalno nezavisan od nadležnog organa za bezbjednost i bilo kojeg regulatornog organa.
- (6) Poslove isljednog organa obavlja Ministarstvo.
- (7) Ovlašćeno lice isljednog organa mora imati službenu legitimaciju kojom se dokazuje njegov identitet, službeno zvanje i ovlašćenje.
- (8) Djelokrug poslova isljednog organa, oblik i sadržaj legitimacije ovlašćenog lica isljednog organa, način i postupak izdavanja, vraćanja, oduzimanja i vođenja evidencije o legitimaciji propisuje Ministarstvo.

Član 97

- (1) O istrazi udesa, kao i vanrednog događaja koji je mogao dovesti do udesa, izvještaj sačinjava isljedni organ.
- (2) Izvještaj iz stava 1 ovog člana sadrži podatke o vrsti i težini vanrednog događaja obzirom na rezultate istrage, preporuke i mjere za moguće poboljšanje bezbjednosti željezničkog saobraćaja.
- (3) Izvještaj iz stava 1 ovog člana isljedni organ je dužan objaviti u najkraćem mogućem roku, a ne kasnije od 12 mjeseci od nastanka vanrednog događaja.
- (4) Isljedni organ svake godine, najkasnije do 30. juna, objavljuje godišnji izvještaj za prethodnu godinu o sprovedenim istragama, bezbjednosnim preporukama i mjerama donesenim na osnovu objavljenih izvještaja.

8 Organ nadležan za bezbjednost i notifikovani organ

Član 98

- (1) Organ nadležan za bezbjednost izdaje sertifikat o bezbjednosti za prevoz i sertifikat o bezbjednosti za upravljanje infrastrukturom u skladu sa posebnim zakonom.
- (2) Organ iz stava 1 ovog člana je po organizaciji, pravnoj strukturi i donošenju odluka nezavisan od upravljača infrastrukture, prevoznika, privrednog društva koje obavlja prevoz za sopstvene potrebe, podnosioca zahtjeva i nadležnog tijela za nabavke.
- (3) Poslove organa nadležnog za bezbjednost obavlja organ uprave.

Član 99

- (1) Ocjenu usaglašenosti za primjenu podsistema željezničkog sistema i njegovih sastavnih djelova u pogledu ispunjavanja uslova interoperabilnosti obavlja notifikovani organ.
- (2) Dužnosti i poslove notifikovanog organa obavlja organ uprave, a po organizaciji, pravnom statusu i načinu donošenja odluka mora biti nezavisan od upravljača infrastrukture, prevoznika, privrednog društva koje obavlja prevoz za sopstvene potrebe, podnosioca zahtjeva i nadležnog tijela za nabavke.
- (3) Djelokrug poslova notifikovanog organa propisuje Ministarstvo.

9 Dužnosti i odgovornosti željezničkih radnika

Član 100

- (1) Željeznički radnik dužan je da se pridržava odredaba ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona koje se odnose na regulisanje i vršenje željezničkog saobraćaja, signale i održavanje željezničkih pruga, postrojenja, objekata i uređaja na njima i željezničkih vozila.
- (2) Željeznički radnik dužan je da za vrijeme vršenja željezničkog saobraćaja obavlja propisane poslove, kao i da nosi službeno odijelo sa oznakama, koje propisuje Ministarstvo.

Član 101

- (1) Ovlašćeni željeznički radnici dužni su da organizuju i trajno vrše unutrašnju kontrolu bezbjednosti željezničkog saobraćaja i da preduzimaju mjere radi izvršenja odredaba ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona.
- (2) Ovlašćenim željezničkim radnikom, u smislu ovog zakona, smatra se radnik sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima ili drugi radnik kojeg upravljač infrastrukture ili prevoznik ovlasti da obavlja određene poslove u željezničkom saobraćaju.
- (3) Ako radnici iz stava 1 ovog člana smatraju da, u interesu bezbjednosti željezničkog saobraćaja, odgovorno lice kod upravljača infrastrukture ili prevoznika nije preduzelo propisane mjere iz člana 66 st. 1 i 2, čl. 67 i 69, člana 81 stav 2 i člana 105 stav 4 ovog zakona dužni su da upozore odgovorno lice. Ako odgovorno lice i pored upozorenja ne preduzme propisane mjere, radnici iz stava 1 ovog člana dužni su da o tome obavijeste nadležni organ upravljača infrastrukture odnosno prevoznika.
- (4) Ovlašćeni željeznički radnici iz stava 1 ovog člana dužni su da podnesu prijavu nadležnom organu za prekršaje protiv željezničkog radnika ili odgovornog lica koje je učinilo prekršaj pri vršenju željezničkog saobraćaja.
- (5) Upravljač infrastrukture i prevoznik dužni su da dostavljaju Ministarstvu polugodišnje i godišnje izvještaje o vršenju unutrašnje kontrole bezbjednosti željezničkog saobraćaja, a naročito o: stanju željezničkih pruga i željezničkih vozila, svakom težem udesu, radovima koji se izvode na pruzi ili u blizini željezničkih pruga, postrojenja ili objekata na pruzi i o drugim podacima i preduzetim mjerama, a koji su od značaja za bezbjednost željezničkog saobraćaja.
- (6) Ministarstvo može, ukoliko ocijeni opravdanim, tražiti izvještaje o izvršenoj unutrašnjoj kontroli i o preduzetim mjerama za poboljšanje bezbjednosti željezničkog saobraćaja.

10 Zaštita željezničkih pruga i vozila

Član 102

- (1) Pristup i kretanje lica i drumskih vozila na željezničkom području dozvoljeni su samo na određenim mjestima.
- (2) Lica koja u okviru svojih poslova treba da izvrše određene radove na željezničkom području, izuzev željezničkih radnika, dužna su da o tome obavijeste upravljača infrastrukture i da od njega dobiju pismeno odobrenje o vremenu i uslovima pod kojima mogu izvoditi radove.
- (3) Izuzetno, stav 2 ovog člana ne odnosi se na pripadnike organa unutrašnjih poslova i organa Vojske Crne Gore ako treba da izvrše određenu službenu radnju ili da pristupe na željezničko područje, da se kreću na tom području i na mjestima koja nijesu za to određena.
- (4) Upravljač infrastrukture može dozvoliti pristup i kretanje licima iz stava 2 ovog člana na željezničkom području i na mjestima koja nijesu za to određena.

Član 103

- (1) Radi bezbjednog odvijanja željezničkog saobraćaja, zabranjeno je:
 - 1) kvariti ili oštećivati željezničku prugu, željeznička vozila ili njihovu opremu;
 - 2) bacati ili stavljati bilo kakav predmet na željezničku prugu, bacati bilo kakav predmet na željeznička ili iz željezničkih vozila;
 - 3) izvoditi radove u blizini željezničke pruge koji bi mogli oštetiti željezničku prugu ili umanjiti stabilnost terena (klizanje ili odronjavanje terena, hidrografske promjene i sl.), ili na bilo koji drugi način ugrožavati ili ometati željeznički saobraćaj;
 - 4) neovlašćeno otvarati branik putnog prelaza, stavljati bilo šta na branik ili drugi signalno-sigurnosni uređaj putnog prelaza, ili na bilo koji drugi način ometati normalno funkcionisanje branika ili drugog uređaja na putnom prelazu;
 - 5) obavljati poslove, saditi drveće i drugo visoko rastinje ili izvoditi radove u blizini putnog prelaza koji umanjuju, sprečavaju ili na bilo koji način ometaju preglednost željezničke pruge ili puta;
 - 6) neovlašćeno ukloniti napravu postavljenu radi zaštite željezničkog saobraćaja na mjestu odronjavanja, bujice ili na mjestu izloženom vijavicama i jakim vjetrovima;
 - 7) unositi materije ili predmete u putnička kola, stanične prostorije ili druga mjesta predviđena za putnike, kojima bi se mogla ugroziti bezbjednost putnika i drugih lica ili im se nanijeti šteta;
 - 8) upotrijebiti uređaj za kočenje radi zaustavljanja voza, osim u slučaju opasnosti za bezbjednost voza, putnika i drugih lica;
 - 9) ometati rad čuvara pruge, putnog prelaza, mosta, odnosno tunela ili drugog željezničkog radnika u vršenju željezničkog saobraćaja;
 - 10) pored željezničke pruge, a naročito u blizini vidnih željezničkih signala, saditi visoko drveće i postavljati znakove, oznake, izvore svjetlosti koji daju obojenu svjetlost ili bilo koje druge naprave koje bojom, oblikom i svjetlošću ili na drugi način otežavaju uočavanje željezničkih signala ili koje mogu dovesti u zabludu željezničke radnike u pogledu značenja željezničkih signala.
- (2) U slučajevima iz tačke 10 stav 1 ovog člana, upravljač infrastrukture ima pravo i obavezu da bez odlaganja ukloni drveće ili objekte koji mogu da dovedu u zabludu željezničke radnike u pogledu značenja željezničkog signala.

Član 104

- (1) Na mjestima koja su predviđena za pristup i kretanje na željezničkom području i u vozovima, sva lica dužna su da se pridržavaju unutrašnjeg reda u željezničkom saobraćaju kojeg propisuje Ministarstvo u saradnji sa ministarstvom nadležnim za unutrašnje poslove.
- (2) Ovlašćeni željeznički radnici staraju se da se lica koja se nalaze na željezničkom području i u vozovima pridržavaju unutrašnjeg reda iz stava 1 ovog člana.
- (3) Radnici iz stava 2 ovog člana, u sprovođenju unutrašnjeg reda u željezničkom saobraćaju, imaju pravo i dužnost da legitimišu lica koja se ne pridržavaju unutrašnjeg reda, da preduzimaju mjere potrebne za sprečavanje narušavanja i mjere za uspostavljanje narušenog unutrašnjeg reda, da oduzmu predmete koji su upotrijebljeni za ugrožavanje bezbjednosti željezničkog saobraćaja ili za narušavanje unutrašnjeg reda u željezničkom saobraćaju.
- (4) Ovlašćeni željeznički radnici dužni su da podnesu prijavu nadležnom organu za prekršaje protiv lica koja su narušila unutrašnji red u željezničkom saobraćaju.
- (5) Nadležni organ unutrašnjih poslova, na zahtjev ovlašćenih željezničkih radnika, pruža potrebnu pomoć tim radnicima u sprečavanju narušavanja i ponovnog uspostavljanja unutrašnjeg reda u željezničkom saobraćaju.

Član 105

- (1) Upravljač infrastrukture je dužan da odredi objekte od posebnog značaja za bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja i da organizuje fizičku i tehničku zaštitu tih objekata.
- (2) Kriterijume za određivanje objekata iz stava 1 ovog člana i mjere zaštite za obezbjeđenje tih objekata propisuje Ministarstvo u saradnji sa ministarstvom nadležnim za unutrašnje poslove i ministarstvom nadležnim za poslove odbrane.
- (3) Radnik koji obavlja poslove neposredne fizičke zaštite određenih objekata može biti naoružan odgovarajućim vatrenim oružjem, uz propisanu dozvolu .
- (4) Pored radnika iz stava 3 ovog člana, ovlašćeni željeznički radnici i odgovorna lica upravljača infrastrukture dužni su da preduzimaju mjere za zaštitu objekata od posebnog značaja za bezbjednost željezničkog saobraćaja.

Član 106

- (1) Upravljač infrastrukture je dužan da na mjestima odronjavanja, mjestima bujica i na mjestima izloženim vijavicama i jakim vjetrovima, na kojima može doći do ometanja ili ugrožavanja bezbjednosti željezničkog saobraćaja, samostalno ili zajedno sa drugim pravnim licem, blagovremeno preduzima propisane mjere tehničke i fizičke zaštite željezničkih pruga i postrojenja, objekata i uređaja na tim prugama od elementarnih nepogoda radi bezbjednog odvijanja željezničkog saobraćaja, koje propisuje Ministarstvo.
- (2) Upravljač infrastrukture, u slučajevima iz stava 1 ovog člana, ima pravo, bez posebnog odobrenja, da postavlja i održava privremene zaštitne naprave i privremeno smješta materijal i druga sredstva na zaštitni pružni pojas ako je to potrebno radi preduzimanja mjera za bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja ili za uspostavljanje željezničkog saobraćaja.
- (3) Kad prestanu razlozi iz stava 1 ovog člana, upravljač infrastrukture je dužan da sa zaštitnog pružnog pojasa ukloni privremene zaštitne naprave, materijal i druga sredstva.
- (4) Upravljač infrastrukture je dužan da plati vlasniku zemljišta naknadu za korišćenje zemljišta, u skladu sa posebnim propisima.

Član 107

Upravljač infrastrukture i drugo privredno društvo dužni su da kontinuirano, a naročito u zimskom periodu, preduzimaju propisane mjere iz člana 106 ovog zakona za bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja.

III PREVOZ ZA SOPSTVENE POTREBE 1 Industrijska željeznica i industrijski kolosijek

Član 108

- (1) Privredna društva koja vrše prevoz lica i stvari za sopstvene potrebe na industrijskim kolosjecima koji se priključuju na željezničku prugu, odnosno na prugu industrijske željeznice, dužna su da željeznički saobraćaj vrše na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.
- (2) Privredna društva iz stava 1 ovog člana mogu na svojoj industrijskoj željeznici vršiti i javni prevoz putnika i stvari, ako su registrovana za tu djelatnost i ako ispunjavaju uslove propisane za prevoznika.

Član 109

- (1) Pruga industrijske željeznice ili industrijski kolosijek priključuju se na željezničku prugu upravljača infrastrukture u stanici, a izuzetno na otvorenoj pruži, uz obavezu sprovođenja neophodnih mjera za bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja.
- (2) Ako se pruga industrijske željeznice ili industrijski kolosijek priključuje na otvorenoj pruži, odvojna skretnica mora biti izvedena sa zaštitnim kolosjekom i osigurana signalima sa predsignalima. Signali

moraju da zavise od položaja skretnice, koji se kontroliše iz drugog posjednutog službenog mjesta na pruzi.

(3) Odvojna skretnica iz stava 2 ovog člana mora biti posjednuta željezničkim radnicima ako se njen položaj za vrijeme odvijanja saobraćaja vozova ne kontroliše iz drugog posjednutog službenog mjesta na pruzi.

Član 110

(1) Pruga industrijske željeznice ili industrijski kolosjek može se priključiti na željezničku prugu samo ako to odobri upravljač infrastrukture na čiju se prugu to priključenje vrši.

(2) Način priključivanja i saobraćajno-tehničke uslove za priključivanje pruge industrijske željeznice ili industrijskog kolosjeka na željezničku prugu, kao i mjere bezbjednosti saobraćaja koje treba sprovesti u vezi sa priključivanjem utvrđuje upravljač infrastrukture, u skladu sa ovim zakonom.

Član 111

(1) Privredna društva koja održavaju industrijske kolosjake dužna su te kolosjake održavati u skladu sa članom 28 ovog zakona.

(2) Odredbe ovog zakona koje se odnose na uslove koje moraju ispunjavati željezničke pruge (čl. 12 do 28) primjenjuju se i na industrijske kolosjake, postrojenja, uređaje i opremu kao sastavni dio tih kolosjeka.

Član 112

(1) Na privredna društva koja vrše prevoz lica i stvari za sopstvene potrebe u željezničkom saobraćaju primjenjuju se odredbe ovog zakona koje se odnose na pravila saobraćaja (član 41 i čl. 44 do 50); saobraćajnu signalizaciju i signalne oznake (čl. 51 do 57); uslove koje su dužni ispunjavati željeznički radnici (čl. 58 do 73); uslove u pogledu ukrštanja željezničkih pruga i puteva (čl. 83 do 90) i na zaštitu željezničkih pruga i vozila (čl. 102 do 107).

(2) Odredbe ovog zakona koje se odnose na: uslove koje moraju ispunjavati željezničke pruge i željeznička vozila (čl. 12 do 40); radno vrijeme, trajanje smjene i odmora voznog i staničnog osoblja (čl. 74 do 82); postupak u slučaju vanrednih događaja (čl. 91 do 97) i dužnosti i odgovornosti željezničkih radnika (čl. 100 i 101) primjenjuju se i na industrijske željeznice, željeznička vozila industrijskih željeznica i industrijske radnike koji neposredno učestvuju u vršenju željezničkog saobraćaja (u daljem tekstu: industrijski radnici).

Član 113

U okviru industrijske željeznice izuzetno se mogu graditi pruge uzanog kolosjeka sa odgovarajućim željezničkim vozilima.

Član 114

Pruge industrijskih željeznica mogu se međusobno ukrštati u nivou, s tim da se mjesta ukrštanja pruga moraju opremiti odgovarajućim uređajima, opremom, znakovima i oznakama kojima se omogućava bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja.

Član 115

Željeznička vozila privrednih društava koja vrše prevoz lica i stvari za sopstvene potrebe, kad učestvuju u saobraćaju na željezničkim prugama Crne Gore moraju ispunjavati tehničke i druge uslove propisane ovim zakonom za željeznička vozila prevoznika, kao i druge uslove u pogledu bezbjednog odvijanja željezničkog saobraćaja.

Član 116

Industrijski radnici privrednih društava koja vrše prevoz lica i stvari za sopstvene potrebe koja raspolažu sopstvenim kolosjecima i željezničkim vozilima, kad učestvuju u saobraćaju na željezničkim prugama Crne Gore moraju u pogledu stručne spreme, obučenosti, zdravstvene sposobnosti, kao i u pogledu drugih uslova koji su od značaja za bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja ispunjavati uslove utvrđene ovim zakonom za željezničke radnike.

Član 117

Tehničke i druge uslove za izgradnju, rekonstrukciju i održavanje industrijskih kolosjeka, postrojenja, objekata i uređaja na njima i željezničkih vozila, propisuje Ministarstvo.

2 Gradska željeznica, žičara, uspinjača i ski-liftovi

Član 118

Gradska željeznica (metro i dr.), žičara, uspinjača i ski-liftovi su željeznice sa posebnim saobraćajno-tehničkim karakteristikama kojima se vrši javni prevoz putnika i stvari ili samo putnika, odnosno stvari ili lica i stvari za sopstvene potrebe.

Član 119

- (1) Željeznice iz člana 118 ovog zakona se projektuju, grade, rekonstruišu i održavaju prema posebnim tehničkim elementima i uslovima u skladu sa odgovarajućim tehničkim propisima i standardima.
- (2) Uslove za organizovanje prevoza na željeznicama iz stava 1 ovog člana, tehničke elemente i uslove za izgradnju, rekonstrukciju i održavanje tih željeznica, kao i druge uslove za bezbjedno odvijanje saobraćaja na tim željeznicama, propisuje Ministarstvo.

IV POSEBNE MJERE BEZBJEDNOSTI

Član 120

- (1) Željezničkom radniku privremeno će se zabraniti obavljanje poslova ako:
- 1) je psihički i fizički nesposoban za vršenje poslova na osnovu nalaza i mišljenja odgovarajuće zdravstvene ustanove za vrijeme dok ta nesposobnost traje;
 - 2) ne obavi zdravstveni pregled na koji je upućen za vrijeme dok taj pregled ne obavi;
 - 3) prilikom provjeravanja stručne obučenosti ne pokaže odgovarajuće znanje za vršenje poslova za vrijeme dok ne pokaže odgovarajuće stručno znanje;
 - 4) ne pristupi stručnom provjeravanju na koje je upućen za vrijeme dok tom provjeravanju ne pristupi
- (2) U slučaju iz stava 1 tač. 1 do 4 ovog člana, privremenu zabranu izriče ovlašćeni željeznički radnik i donosi rješenje o privremenoj zabrani vršenja tih poslova za vrijeme dok se ne ispune uslovi zbog kojih je privremena zabrana izrečena.

Član 121

- (1) Ovlašćeni željeznički radnik će na licu mjesta željezničkog radnika privremeno udaljiti sa posla, ako:
- 1) ga zatekne da obavlja poslove ili ako pokušava da obavlja poslove, a očigledno je da je u psihofizičkom stanju (umor, bolest, dejstvo lijekova i droga ili drugih opojnih sredstava) koje mu onemogućava da bezbjedno obavlja svoje poslove;
 - 2) ga zatekne da obavlja poslove, a utvrdi da je pod uticajem alkohola ili ako pokazuje znake alkoholisanosti;
 - 3) odbije provjeru alkoholisanosti primjenom odgovarajućih sredstava i aparata, ili odbije da obavi ljekarski pregled radi provjere alkoholisanosti ili se nalazi pod dejstvom droga i psihoaktivnih sredstava,
 - 4) ga zatekne da obavlja poslove duže od propisanog trajanja radnog vremena u toku jedne smjene;

- 5) utvrdi da je nepažnjom ili na drugi način prouzrokovao vanredni događaj na željeznici i na taj način ugrozio bezbjednost željezničkog saobraćaja.
- (2) Ovlašćeni željeznički radnik koji je privremeno udalžio sa posla željezničkog radnika dužan je da željezničkom radniku o tome izda rješenje koje sadrži: ime i prezime radnika, broj rješenja, vrijeme trajanja zabrane obavljanja poslova, datum njegovog izdavanja i razloge zbog kojih je udaljen.

Član 122

Željeznički radnik kojem je na osnovu člana 120 stav 1 tač. 1 do 4 ovog zakona privremeno zabranjeno obavljanje poslova, ili koji je na osnovu člana 121 stav 1 tač. 1 do 5 ovog zakona privremeno udaljen sa posla, ne smije da obavlja poslove u željezničkom saobraćaju za vrijeme trajanja zabrane.

V NADZOR NAD SPROVOĐENJEM PROPISA O BEZBJEDNOSTI U ŽELJEZNIČKOM SAOBRAĆAJU

Član 123

Nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona, drugih propisa i opštih akata koji se donose na osnovu ovog zakona vrši ministarstvo nadležno za poslove saobraćaja.

Član 124

- (1) Poslove inspekcijskog nadzora iz člana 123 ovog zakona vrši inspektor, u skladu sa ovim zakonom i Zakonom o inspekcijskom nadzoru.
- (2) Pored ovlašćenja utvrđenih Zakonom o inspekcijskom nadzoru, inspektor je ovlašćen da pregleda i provjerava da li:
- 1) se željeznički saobraćaj vrši na način i pod uslovima utvrđenim ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona i da li se sprovode mjere koje se odnose na bezbjednost željezničkog saobraćaja ;
 - 2) je upravljač infrastrukture, odnosno prevoznik organizovao unutrašnju kontrolu nad bezbjednim odvijanjem željezničkog saobraćaja i da li se ta kontrola redovno i efikasno vrši, kao i da li ostvaruje efikasnu zaštitu ljudi, imovine i životne sredine u oblasti željezničkog saobraćaja u skladu sa ovim zakonom;
 - 3) se željezničke pruge i željeznička vozila pravilno predaju saobraćaju i održavaju u stanju koje osigurava bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja, kao i da li za željezničke pruge i željeznička vozila upravljač infrastrukture ili prevoznik ima sredene propisane tehničke podatke koji su od značaja za bezbjednost željezničkog saobraćaja i da li se o željezničkim vozilima vodi propisana evidencija;
 - 4) se primjenjuju propisani tehnički i drugi uslovi, standardi, kao i propisi o zaštiti od požara kojima se osigurava bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja;
 - 5) se pravilno primjenjuje odredba koja se odnosi na zaštitni pružni pojas;
 - 6) se pravilno i redovno sprovodi utvrđeni i objavljeni red vožnje u željezničkom saobraćaju ;
 - 7) se u saobraćaju na željezničkim prugama pravilno primjenjuju propisi o posjedanju vozova i vučnih vozila željezničkim radnicima i da li ti radnici ispunjavaju uslove u pogledu stručne spreme i obučenosti ili zdravstvene sposobnosti za obavljanje poslova , kao i da li se pravilno primjenjuju propisi o ukupnom radnom vremenu, ukupnom trajanju smjene i upravljanju vučnim vozilom voza, odmorima i o rasporedu u smjenama voznog i staničnog osoblja;
 - 8) se pravilno sprovode propisane mjere za obezbjeđenje saobraćaja na putnim prelazima i na mjestima ukrštanja željezničkih pruga;
 - 9) se pravilno sprovodi propisani unutrašnji red u željezničkom saobraćaju;
 - 10) se pravilno sprovode propisane mjere tehničke i fizičke zaštite željezničkih pruga i postrojenja, objekata i uređaja na tim prugama koje su od posebnog značaja za bezbjednost željezničkog saobraćaja i mjere zaštite od odronjavanja, bujica i drugih elementarnih nepogoda, kao i mjere za osiguranje bezbjednog odvijanja željezničkog saobraćaja u zimskom periodu;
 - 11) se pravilno sprovode propisane posebne mjere bezbjednosti.

Član 125

- (1) Pored upravnih mjera i radnji utvrđenih Zakonom o inspekcijskom nadzoru, inspektor je obavezan da preduzme sljedeće mjere i radnje:
- 1) obustavi izvršenje naređenja koja su protivna odredbama ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona;
 - 2) naredi otklanjanje tehničkih i drugih nedostataka na željezničkim vozilima, prugama i pružnim postrojenjima, objektima i uređajima koji ugrožavaju bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja;
 - 3) naredi privremeno isključenje iz saobraćaja željezničkih vozila, pruga i pružnih postrojenja, objekata i uređaja koji ne odgovaraju propisanim tehničkim i drugim uslovima, ako postoji opasnost da bi se njihovom upotrebom ili daljim korišćenjem u saobraćaju ugrozila bezbjednost željezničkog saobraćaja;
 - 4) naredi da se privremeno obustave radovi koji se izvode na željezničkom području ili u neposrednoj blizini pruge ako ustanovi da postoji opasnost da bi se zbog izvođenja tih radova ugrozila bezbjednost željezničkog saobraćaja;
 - 5) obustavi radove koji se obavljaju na željezničkom području ili u zaštitnom pružnom pojasu, ako se oni izvode bez odobrenja za građenje i o tome odmah obavijesti nadležni organ za izdavanje odobrenja za izgradnju;
 - 6) naredi privremenu zabranu saobraćaja na novoizgrađenoj ili rekonstruisanoj pruzi, postrojenju, objektu i uređaju na pruzi, ako prethodno nije izvršen tehnički pregled i izdata upotrebna dozvola ;
 - 7) zabrani obavljanje poslova voznom ili staničnom osoblju, koje ne ispunjava propisane uslove u pogledu stručne spreme i obučenosti ili zdravstvene sposobnosti za vršenje svojih poslova, željezničkom radniku koji nema propisanu dozvolu za upravljanje vučnim vozilom ili za regulisanje željezničkog saobraćaja na željezničkim prugama;
 - 8) zabrani voznom ili staničnom osoblju obavljanje poslova, ako ustanovi da postoji opasnost da će daljim vršenjem i regulisanjem željezničkog saobraćaja ugroziti bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja (umor, alkohol, rad duži od propisanog radnog vremena i dr.);
 - 9) privremeno udalji željezničkog radnika ili odgovorno lice sa poslova, ako ustanovi da su ugrozili bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja;
 - 10) privremeno isključi iz saobraćaja željezničkog radnika u slučajevima iz člana 121 stav 1 tač. 1 do 5 ovog zakona;
 - 11) naredi da se otklone i druge nepravilnosti u obavljanju željezničkog saobraćaja i da se obavljanje saobraćaja uskladi sa odredbama ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona, a po potrebi može odrediti način i mjere za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti;
- (2) U slučajevima iz stava 1 ovog člana inspektor može izdati usmeno naređenje ili izreći usmenu zabranu.

Član 126

- (1) Upravljač infrastrukture, prevoznik, vlasnik industrijske željeznice ili industrijskog kolosjeka i privredno društvo koje vrši prevoz za sopstvene potrebe dužni su inspektoru blagovremeno dostavljati:

1. opšte akte i propise donesene na osnovu ovog zakona;
 - 2) utvrđeni i objavljeni red vožnje;
- 3) obavještenje o izvođenju radova na željezničkoj pruzi i u zaštitnom pružnom pojasu koji ugrožavaju bezbjednost željezničkog saobraćaja;
- 4) obavještenje o svakom vanrednom događaju;
- 5) obavještenje o početku upotrebe u saobraćaju željezničkih pruga, postrojenja, objekata i uređaja na pruzi, odnosno industrijskom kolosjeku, kao i željezničkih vozila
- (2) Na zahtjev inspektora, upravljač infrastrukture, prevoznik, vlasnik industrijske željeznice ili industrijskog kolosjeka i privredno društvo koje vrši prevoz za sopstvene potrebe, dužni su dostaviti u ostavljenom roku i druge akte i podatke koji se odnose na željezničke pruge, postrojenja, objekte i uređaje na pruzi, vozila, željezničke radnike i dr.

VI KAZNE NE ODREDBE

Član 127

- (1) Novčanom kaznom od desetostrukog do tristastrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kazniće se za prekršaj upravljač infrastrukture, prevoznik ili drugo privredno društvo ako:
 - 1) ne organizuje ili redovno i efikasno ne vrši unutrašnju kontrolu nad bezbjednim odvijanjem željezničkog saobraćaja, na način propisan ovim zakonom (član 9 stav 1);
 - 2) željezničke pruge projektuje, gradi, rekonstruiše ili održava tako da ne odgovaraju utvrđenoj prevoznj ili propusnoj moći pruge, brzini vozova, dozvoljenoj masi po osovini, dozvoljenoj masi po dužnom metru, zahtjevima bezbjednosti željezničkog saobraćaja ili drugim uslovima koji su propisani za određenu prugu (član 12 stav 2);
 - 3) željezničke pruge od međunarodnog značaja projektuje, gradi ili održava tako da ne ispunjavaju zahtjeve interoperabilnosti, kao i tehničke uslove iz međunarodnih ugovora i međunarodnih željezničkih propisa (član 12 stav 3);
 - 4) željezničku prugu, postrojenja, objekte ili uređaje na toj pruzi pusti u saobraćaj, prije nego što se tehničkim pregledom utvrdi da željeznička pruga, postrojenje, objekat ili uređaj na toj pruzi ispunjava propisane tehničke i druge uslove radi bezbjednosti željezničkog saobraćaja (član 13 stav 1);
 - 5) gradi ili rekonstruiše željezničke pruge tako da ne ispunjavaju osnovne i druge tehničke uslove (član 15);
 - 6) priključi željezničku prugu na drugu prugu van stanice bez sprovođenja neophodnih mjera bezbjednosti saobraćaja (član 17 stav 1);
 - 7) željezničku prugu priključi na otvorenoj pruzi druge pruge a odvojna skretnica nije izvedena sa zaštitnim kolosjekom i nije osigurana signalima sa predsignalima (član 17 stav 2);
 - 8) za vrijeme odvijanja saobraćaja ne obezbijedi posjedanje odvojne skretnice željezničkim radnikom ukoliko se njen položaj ne može kontrolisati iz drugog posjednutog službenog mjesta na pruzi (član 17 stav 3);
 - 9) je međusobno ukrštanje željezničkih pruga ili ukrštanje željezničkih pruga sa drugom prugom (prugom industrijske željeznice, industrijskim kolosjekom, tramvajskom prugom i sl.) izvedeno u nivou (član 18);
 - 10) gradi zajednički most za željezničku prugu i put na istim stubovima ili sa zajedničkom konstrukcijom, a da prugu i kolovoz puta potpuno ne odvoji sigurnosnom ogradom (član 19);
- 11) ne obezbijedi dovoljan razmak između željezničke pruge i puta da se između njih mogu postaviti svi uređaji i postrojenja potrebni za bezbjedno odvijanje saobraćaja na pruzi i putu od najmanje 8 m, računajući od osovine najbližeg kolosijeka do najbliže tačke gornjeg stroja puta, kao i ukoliko na brdovitim i manje pristupačnim terenima nije ispunjen uslov da se slobodni profili pruge i puta ne dodiruju i da se između njih mogu postaviti signalno-sigurnosni uređaji, telekomunikacioni uređaji, stabilna postrojenja elektrovoče i drugi uređaji neophodni za bezbjednost željezničkog saobraćaja, pri čemu je pruga izvedena najmanje 1 m iznad nivelete puta, a razmak između pruge i puta koji nema svojstvo autoputa je manji od 8 m i ako ne postavi sigurnosne ograde na putu koji ne ispunjava uslove (član 21 st. 1, 2 i 3);
- 12) ne opremi službena mjesta na željezničkoj pruzi signalno-sigurnosnim uređajima i postrojenjima zavisno od maksimalne brzine kretanja voza, ne opremi željezničku prugu pružnim auto-stop uređajima ili zaštitnom skretnicom u putu vožnje i ako željezničku prugu koja ima brzinu kretanja voza od 100 do 160 km/h ne opremi pružnim uređajima preko kojih se uspostavlja radio veza između osoblja vučnog vozila i dispečera (član 23 stav 1, 2 i 3);
- 13) ne postavi kontaktni provodnik monofaznog sistema na propisani način, odnosno ako ne postavi zaštitne kapije s jedne i druge strane putnog prelaza za drumska vozila čija ukupna visina, zajedno sa teretom na njemu, prelazi propisanu najveću dozvoljenu visinu, kao i odgovarajuće saobraćajne znake zabrane saobraćaja za drumska vozila čija ukupna visina, zajedno sa teretom na njemu, prelazi propisanu najveću dozvoljenu visinu - na propisanoj udaljenosti od zaštitnih kapija s jedne i s druge strane iznad putnog prelaza (član 24 st. 2 i 3);
- 14) ne sprovede odgovarajuće mjere zaštite na mjestima na kojima je kontaktna mreža pod naponom ili na kojima su postavljeni uređaji kontaktne mreže, gdje postoji opasnost za život ljudi (član 25 stav 1);
- 15) ne sprovede odgovarajuće mjere zaštite od štetnih električnih uticaja na signalno-sigurnosnim i telekomunikacionim uređajima, ili na djelovima tih uređaja koji se nalaze u neposrednoj blizini kontaktne mreže (član 25 stav 2);
- 16) na željezničkim stanicama ili na drugim službenim mjestima na pruzi u kojima se reguliše željeznički saobraćaj ne obezbijedi propisane prostorije, opremu ili uređaje za osvjjetljenje, ili i druge propisane uređaje, koji omogućavaju bezbjednost željezničkog saobraćaja (član 26 st. 1);
- 17) prostorije i mjesta za primanje, smještanje i otpremanje putnika, prtljaga i pošiljki nijesu osvjjetljena

- ili nijesu snabdjevena odgovarajućim uređajima, postrojenjima ili opremom koji su potrebni za bezbjedno obavljanje poslova na tim mjestima (član 26 stav 3);
- 18) pristupe do vozova u željezničkim stanicama ili stajalištima dvokolosječne pruge sa velikom frekvencijom putnika i vozova ne izvede tako da putnici ne prelaze preko kolosjeka (član 26 stav 4);
- 19) stajališta na dvokolosječnoj pruzi ne obezbijedi peronima povezanim prolazima ispod ili iznad pruge ili peronima sa pristupnim prilazima za usmjeravanje putnika na obezbijedeni putni prelaz ili pješački prelaz, ili ako ih ne zaštiti željezničkim signalima (član 26 stav 5);
- 20) na stajalištima dvokolosječne pruge, osim stajališta sa ostrvskim peronima, ne postavi ogradu između kolosjeka (član 26 stav 6);
- 21) postavi, izvede ili koristi: cjevovode, vodovode, električne i telekomunikacione vazdušne i podzemne vodove i druge slične instalacije i uređaje, tako da ugrožavaju bezbjednost željezničkog saobraćaja ili ako ove instalacije i uređaje postavi bez saglasnosti upravljača infrastrukture (član 27 st. 1 i 2);
- 22) željezničku prugu i postrojenja, objekte i uređaje na njoj ne održava u stanju koje omogućava bezbjedan saobraćaj ili ako redovno ne kontroliše i periodično ne pregleda željezničku prugu i postrojenja, objekte i uređaje na njoj (član 28 stav 1);
- 23) upravljač infrastrukture ili drugo privredno društvo ne ispunjava propisane uslove za održavanje, kontrolu i periodične preglede željezničke pruge (član 28 stav 2);
- 24) upravljač infrastrukture ili privredno društvo u čiju djelatnost spada održavanje puteva, na putnom prelazu ne sprovede propisane mjere ili ako putne prelaze ne održava u stanju koje omogućava bezbjedan saobraćaj (član 86 stav 4);
- 25) na podvožnjacima ne postavi zaštitne kapije i odgovarajuće znake zabrane saobraćaja za drumska vozila čija ukupna visina zajedno sa teretom na njemu prelazi propisanu najveću dozvoljenu visinu ili zaštitne kapije i odgovarajuće znake zabrane saobraćaja ne održava (član 88 st. 2 i 3);
- 26) ne postavi mimoilazne zaštitne ograde za pješake na pješačkom prelazu na željezničkoj pruzi i iste ne održava (član 89 stav 1 i 3)
- 27) blagovremeno ne preduzme propisane mjere tehničke i fizičke zaštite željezničkih pruga i postrojenja, objekata i uređaja na tim prugama za bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja na mjestima odronjavanja, mjestima bujica, na mjestima izloženim vijavicama ili jakim vjetrovima na kojima može doći do ometanja ili ugrožavanja željezničkog saobraćaja (član 106 stav 1);
- 28) kontinuirano, a posebno u zimskom periodu, ne preduzme propisane mjere iz člana 106 ovog zakona za bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja (član 107);
- 29) prugu industrijske željeznice ili industrijski kolosjek priključi na prugu bez sprovedenih neophodnih mjera bezbjednosti saobraćaja (član 109 stav 1);
- 30) prugu industrijske željeznice ili industrijski kolosjek priključuje na otvorenoj pruzi a odvojna skretnica nije izvedena sa zaštitnim kolosjekom, ili odvojna skretnica nije osigurana signalima i predsignalima (član 109 stav 2);
- 31) za vrijeme odvijanja saobraćaja vozova ne obezbijedi posjedanje odvojne skretnice željezničkim radnikom u slučajevima kad se njen položaj ne može kontrolisati iz drugog posjednutog službenog mjesta na pruzi (član 109 stav 3).
- (2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice upravljača infrastrukture ili drugog privrednog društva u čiju djelatnost spada građenje ili održavanje pruga novčanom kaznom od jedne polovine do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori.

Član 128

- (1) Novčanom kaznom od desetostrukog do dvjestapedestostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kazniće se za prekršaj upravljač infrastrukture odnosno prevoznik ili drugo privredno društvo ako:
- 1) koristi željeznička vozila koja ne ispunjavaju tehničke i druge uslove propisane ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona, standardima, ili propisima o zaštiti od požara (član 29 st. 1);
 - 2) koristi željeznička vozila koja su namijenjena za međunarodni željeznički saobraćaj, a ne ispunjavaju zahtjeve interoperabilnosti, kao i uslove utvrđene međunarodnim ugovorima i međunarodnim željezničkim propisima (član 29 stav 3);
 - 3) koristi željeznička vozila koja ne ispunjavaju propisane uslove za pruge na kojima saobraćaju, u pogledu gabaritnih dimenzija vozila, mase po osovini i mase po dužnom metru (član 30 stav 1);
 - 4) proizvodi željeznička vozila koja ne odgovaraju uslovima propisanim ovim zakonom i propisima

- donesenim na osnovu ovog zakona, standardima i tehničkim elementima propisanim za prototip željezničkog vozila (član 33 stav 1);
- 5) tehnički ne pregleda ili uključi u saobraćaj željezničko vozilo bez izvršenog tehničkog pregleda kojim je utvrđena ispravnost za uključivanje u saobraćaj (član 34 st 1 i 2);
- 6) željezničko vozilo ne održava u stanju koje obezbjeđuje bezbjedan željeznički saobraćaj ili željezničko vozilo redovno ne kontroliše i periodično ne pregleda (član 36 stav 1 i 2);
- 7) željezničko vozilo ne opremi uređajima za automatsko kočenje voza, željeznička putnička kola ne opremi uređajima za ručno kočenje, vučna vozila ne opremi pritvrdnim kočnicama, a lokomotive, putnička i motorna kola ne opremi uređajima za brzo kočenje u slučaju opasnosti ili ako uređaji za brzo kočenje u slučaju opasnosti ugrađeni u putničkim i motornim kolima nijesu dostupni putnicima (član 37 st. 1, 2, 5 i 6);
- 8) putnička kola ne opremi uređajima za grijanje i hlađenje, uređajima za električno osvjetljavanje, sanitarno-higijenskim uređajima, aparatima za gašenje požara i ako ih ne podesi za bezbjedno prelaženje putnika iz jednih kola u druga (član 39);
- 9) na djelovima željezničkih vozila koji mogu doći pod električni napon ne sprovede propisane mjere zaštite (član 40);
- 10) u saobraćaju na željezničkim prugama koristi željeznička vozila koja ne ispunjavaju tehničke i druge uslove za bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja propisane za željeznička vozila (član 115).
- (2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice upravljača infrastrukture, prevoznika ili drugog privrednog društva novčanom kaznom od jedne polovine do petnaestostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori.

Član 129

- (1) Novčanom kaznom od desetstrukog do dvjeststrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kazniće se za prekršaj upravljač infrastrukture odnosno prevoznik ili drugo privredno društvo ako:
- 1) ne vodi propisanu evidenciju i druge tehničke podatke o željezničkim prugama i o postrojenjima, objektima i uređajima na pruži koji su od značaja za bezbjednost željezničkog saobraćaja (član 16 stav 1);
- 2) u pružnom pojasu gradi objekte ili postrojenja drugih privrednih društava koji služe za utovar ili istovar stvari, bez prethodno pribavljene saglasnosti upravljača infrastrukture (član 20 stav 2);
- 3) ne vodi propisanu evidenciju i druge tehničke podatke o željezničkim vozilima koji su od značaja za bezbjednost željezničkog saobraćaja (član 35 stav 2);
- 4) vučno vozilo u saobraćaju na željezničkim prugama ne opremi auto-stop uređajima, potrebnim radio-uređajima, uređajima za davanje zvučnih signala, registrujućim brzinomjerom (tahografom), priborom za prvu pomoć, aparatima za gašenje požara ili budnikom (član 38 st. 1, 2, 3 i 4);
- 5) željeznički saobraćaj ne vrši prema propisanim uslovima o načinu regulisanja i vršenja željezničkog saobraćaja, uslovima o sastavu vozova ili uslovima o kočenju voza zavisno od tehničke opremljenosti pruge (član 41 stav 2);
- 6) prevoz putnika i stvari u željezničkom saobraćaju obavlja željezničkim vozilima koja ne odgovaraju propisanim uslovima za bezbjednost željezničkog saobraćaja (član 41 stav 3);
- 7) vozove za prevoz putnika ne obilježi sa strane putokaznim tablama koje označavaju relaciju na kojoj voz saobraća (član 41 stav 4);
- 8) saobraćaj putničkih i teretnih vozova vrši bez unaprijed utvrđenog reda vožnje, red vožnje koji se odnosi na redovan prevoz putnika ne objavi najkasnije 15 dana prije njegovog stupanja na snagu, se ne pridržava reda vožnje ili ako ne preduzima mjere za njegovo pravilno i redovno izvršenje (član 42);
- 9) voz u saobraćaju na pruži ne posjedne određenim brojem željezničkih radnika odgovarajuće stručne spreme i obučenosti, zavisno od vrste voza, vrste vučnog vozila u vozu i opremljenosti željezničke pruge i željezničkog vozila signalno-sigurnosnim i telekomunikacionim uređajima (član 44);
- 10) u voz uvrsti željezničko vozilo koje ne odgovara propisanim uslovima i tehničkim elementima, željezničko vozilo neispravno za saobraćaj, vozilo koje nije u granicama propisanog profila ili prekoračuje najveću dozvoljenu masu po osovini, odnosno najveću dozvoljenu masu po dužnom metru (član 46 stav 2);
- 11) saobraća vozom brzinom koja ne odgovara tehničkim karakteristikama pruge, postrojenja i uređaja na pruži, tehničkim karakteristikama željezničkih vozila uvrštenih u voz, kočnoj masi voza, brzinu voza ne prilagodi propisanoj brzini na određenoj pruži ili njenom dijelu ili ako prekorači maksimalnu brzinu voza (član 47);
- 12) voz ne opremi aparatima sa hemijskim sredstvima za gašenje požara i priborom za prvu pomoć

- smještenim na lako dostupnim mjestima (član 48 stav 1);
- 13) voz za prevoz putnika, za vrijeme vožnje kroz tunel koji traje duže od 3 minuta, ne osvjetli, ili ako kola za prevoz putnika ne zagrije najmanje na +180C ako je spoljna temperatura niža od + 12 0C (član 48 st. 2 i 4);
- 14) u kolima za prevoz putnika sjedišta za invalide posebno ne obilježi (član 48 stav 3);
- 15) prije započinjanja radova na pruzi, postrojenjima, objektima ili uređajima na pruzi za vrijeme održavanja pruge, postrojenja, objekata ili uređaja na pruzi ne preduzme propisane mjere neophodne za bezbjednost željezničkog saobraćaja i sigurnost radnika koji izvode te radove (član 49 stav 1);
- 16) prije početka izvođenja radova na pruzi, njenom održavanju, radova na postrojenjima, objektima ili uređajima na pruzi i održavanju tih objekata ne obezbijedi mjesto na kome će se izvoditi radovi (član 49 stav 2);
- 17) za vrijeme trajanja radova na pruzi, postrojenju, objektu ili uređaju na pruzi ne organizuje bezbjedan saobraćaj na mjestu izvođenja tih radova (član 49 stav 3);
- 18) po završetku radova ne ukloni sa željezničke pruge ostatke materijala, sredstava rada, signalne znake i oznake ili druge predmete koje je postavilo prilikom izvođenja radova i ako ne postavi opremu, telekomunikacione, signalno-sigurnosne i druge uređaje koji su neophodni za bezbjednost željezničkog saobraćaja (član 49 stav 4);
- 19) ne vodi podatke o vozu, njegovom sastavu, osoblju, kočenju ili kretanju, o događajima u vezi sa njegovim saobraćanjem (član 50);
- 20) željezničke pruge ne opremi propisanim signalima i signalnim oznakama na propisani način (član 52 stav 1);
- 21) signalima ili signalnim oznakama ne označi opasnost privremenog karaktera i ako te signale i signalne oznake ne ukloni čim prestanu razlozi zbog kojih su bili postavljeni (član 52 stav 2);
- 22) signale i signalne oznake ne postavlja, ne održava i ne uklanja (član 52 stav 3);
- 23) postavi sistem signalizacije i signalnih oznaka koji ne odgovara organizaciji i procesu rada u obavljanju željezničkog saobraćaja ili zahtjeva bezbjednosti saobraćaja (član 53);
- 24) voz ne označi, na čeonj strani noću, u slučaju smanjene vidljivosti i danju, a na kraju voza i danju i noću, odgovarajućim signalima ili ako ti signali ne daju svjetlost odgovarajuće boje i jačine (član 56);
- 25) na željezničkoj pruzi ispred putnog prelaza ne postavi propisane signalne znakove kojima se obavještava vozno osoblje o približavanju voza putnom prelazu i o obavezi davanja propisanih zvučnih signala sa vučnog vozila (član 87);
- 26) za vozilo koje saobraća na putevima sa posebnom dozvolom za vanredni prevoz ne pribavi saglasnost upravljača infrastrukture za prelazak preko putnog prelaza (član 88 stav 1);
- 27) je obaviješteno o vanrednom događaju u kome je bilo povrijeđenih ili poginulih lica, a o tome ne obavijesti najbližu zdravstvenu ustanovu, organ unutrašnjih poslova, isljedni organ, inspektora i po potrebi vatrogasnu jedinicu (član 91 stav 3);
- 28) ne preduzme mjere za spasavanje lica i pružanje pomoći povrijeđenim licima u vanrednim događajima nastalim u željezničkom saobraćaju i ne osigura mjesto vanrednog događaja do dolaska ovlašćenih lica nadležnih organa (član 91 stav 4);
- 29) u najkraćem roku ne preduzme mjere uspostavljanja saobraćaja u slučaju prekida koji je nastao usljed vanrednog događaja (član 94 stav 1);
- 30) ne utvrdi uzroke i okolnosti pod kojima je vanredni događaj nastao (član 95 stav 1);
- 31) ne odredi objekte od posebnog značaja za bezbjednost željezničkog saobraćaja, ne organizuje i ne vrši fizičku i tehničku zaštitu tih objekata (član 105 stav 1);
- 32) prugu industrijske željeznice ili industrijski kolosjek priključi na željezničku prugu bez odobrenja upravljača (član 110 stav 1);
- 33) ne postupi po nalogu inspektora koji je ovlašćen za vršenje poslova inspekcijskog nadzora (član 125).
- 34) blagovremeno ne dostave inspektoru opšte akte donesene na osnovu ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona; utvrđeni i objavljeni red vožnje; obavještenje o izvođenju radova na željezničkoj pruzi i u zaštitnom pružnom pojasu koji ugrožavaju bezbjednost željezničkog saobraćaja; obavještenje o svakom vanrednom događaju i obavještenje o početku upotrebe u saobraćaju željezničkih pruga, postrojenja, objekata i uređaja na pruzi, odnosno industrijskih kolosjeka, kao i željezničkih vozila (član 126 stav 1)
- (2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice upravljača infrastrukture, prevoznika ili drugog privrednog društva novčanom kaznom od jedne polovine do desetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori

- (1) Novčanom kaznom od desetostrukog do dvjestostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kazniče se za prekršaj upravljač infrastrukture, prevoznik odnosno privredno društvo ako:
- 1) u saobraćaju koristi željezničko vozilo koje nije upisano u evidenciju željezničkih vozila (član 35 stav 1);
 - 2) dozvoli željezničkom radniku da vrši poslove za koje nema propisanu stručnu spremu i za koje nije stručno obučen ili ne ispunjava druge propisane uslove za vršenje određenog stručnog posla (član 59 stav 1);
 - 3) dozvoli dalje vršenje određenih poslova željezničkom radniku za koga se prilikom provjeravanja stručne obučenosti utvrdi da nije pokazao odgovarajuće stručno znanje za vršenje tih poslova, ili nije pristupio stručnoj provjeri (član 59 stav 6);
 - 4) dozvoli željezničkom radniku da vrši određene poslove a ne ispunjava propisane zdravstvene uslove za vršenje tih poslova (član 65 stav 1);
 - 5) dozvoli željezničkom radniku da obavlja poslove na koje je raspoređen, a ne ispunjava propisane zdravstvene uslove ili nije obavio zdravstveni pregled na koji je upućen (član 65 stav 2);
 - 6) dozvoli obavljanje poslova željezničkom radniku u toku rada za koga se provjerom utvrdi da ne ispunjava propisane zdravstvene uslove za obavljanje tih poslova, da radi pod dejstvom alkohola, opojnih droga, psihoaktivnih sredstava ili da je sklon upotrebi alkohola, opojnih droga ili psihoaktivnih sredstava, kao i ako mu povjeri poslove rukovođenja saobraćajem, regulisanja saobraćaja, disponiranja u saobraćaju i kontrole procesa rada u saobraćaju, a utvrdilo se da je sklon upotrebi alkohola, opojnih droga ili psihoaktivnih sredstava (član 67 i 69);
 - 7) dozvoli licu da upravlja vučnim vozilom voza ili da reguliše željeznički saobraćaj a nema dozvolu za vršenje tih poslova (član 72 stav 1);
 - 8) dozvoli voznom ili staničnom osoblju da stupi na rad ili da produži rad na svojim poslovima protivno odredbama čl. 75 do 79 ovog zakona (član 80);
 - 9) ako za vozno ili stanično osoblje ne utvrdi godišnji raspored radnog vremena i odmora u skladu sa potrebama saobraćaja i uslovima za bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja (član 81 stav 1);
 - 10) za vozno i stanično osoblje ne utvrdi mjesečni raspored radnog vremena i odmora u smjenama u skladu sa potrebama saobraćaja i uslovima za bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja (član 81 stav 2);
 - 11) u željezničkim stanicama ili jedinicama vuče u kojima se voznom osoblju obezbjeđuje odmor između dvije uzastopne smjene ne obezbijedi odgovarajuće prostorije za odmor i ishranu tih radnika, koje moraju ispunjavati propisane higijensko-tehničke uslove (član 82);
 - 12) ne organizuje i trajno ne vrši redovnu unutrašnju kontrolu bezbjednosti željezničkog saobraćaja ili ne preduzima propisane mjere (član 101 stav 1);
 - 13) ovlašćeni željeznički radnik privremeno ne zabrani obavljanje poslova željezničkom radniku u slučajevima iz člana 120 stav 1 tač. 1 do 4 ovog zakona (član 120 stav 2).
- (2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniče se i odgovorno lice kod upravljača infrastrukture, prevoznika odnosno privrednog društva novčanom kaznom od jedne polovine do desetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori .

Član 131

Novčanom kaznom od jedne polovine do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kazniče se za prekršaj željeznički radnik ili drugo lice kada učestvuje u saobraćaju na prugama Crne Gore ako:

- 1) se u vršenju saobraćaja ne pridržava ograničenja, zabrana ili obaveza datih signalnim znakovima (član 54);
- 2) ne postupi po signalu koji ima značenje obaveznog naređenja ili upozorenja, a koji se na njega odnosi (član 55 stav 1);
- 3) ne daje propisane signalne znake u skladu sa signalnim i saobraćajnim pravilima ili ne postupi po njima (član 57 st. 1 i 2);
- 4) počne sa radom ili obavlja poslove vezane za bezbjednost saobraćaja a u znatnoj mjeri je umoran ili bolestan ili je u psihičkom stanju koje ga čini nesposobnim da vrši poslove koji su mu povjereni (član 66 stav 1);
- 5) počne sa radom ili obavlja poslove pod dejstvom alkoholnih pića, opojnih droga ili psihoaktivnih sredstava (član 66 stav 3);
- 6) se ne pridržava odredaba ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona o regulisanju ili vršenju željezničkog saobraćaja, o signalima ili o održavanju pruga, postrojenja, objekata i uređaja na

- njima, kao i željezničkih vozila (član 100 stav 1);
- 7) ne ispunjava uslove u pogledu stručne spreme i obučenosti, psihičke i fizičke sposobnosti i druge uslove od značaja za bezbjedno odvijanje saobraćaja, a učestvuje u saobraćaju na željezničkim prugama Crne Gore (član 116)

Član 132

- Novčanom kaznom od jedne polovine do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kazniće se za prekršaj željeznički radnik ili drugo lice ako:
- 1) prelazi prugu van putnog ili pješačkog prelaza (član 83 stav 1);
 - 2) u slučaju vanrednog događaja u željezničkom saobraćaju u kome je bilo povrijeđenih ili poginulih lica ne učestvuje u spašavanju i pružanju pomoći povrijeđenim licima, ili ako o tome odmah ne obavijesti upravljača infrastrukture i prevoznika (član 91 stav 1 i 2);
 - 3) ugrožava bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja, postupajući suprotno odredbama člana 103 stav 1 tač. 1 do 10;
 - 4) se ne pridržava unutrašnjeg reda na željeznici na mjestima koja su predviđena za pristup i kretanje na željezničkom području i u vozovima (član 104 stav 1).

VII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 133

Odredbe člana 15 i člana 17 stav 2 ovog zakona ne odnose se na željezničke pruge i na postrojenja, objekte i uređaje koji su njihov sastavni dio, a koji su izgrađeni prije stupanja na snagu ovog zakona, osim na njihovu rekonstrukciju.

Član 134

- (1) Podzakonski propisi na osnovu ovlaštenja iz ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Do stupanja na snagu propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi doneseni na osnovu Zakona o bezbjednosti u željezničkom saobraćaju ("Sl.list SRJ", br.60/98 i 36/99).

Član 135

Danom primjene ovog zakona prestaje da važi Zakon o bezbjednosti u željezničkom saobraćaju ("Službeni list SRJ", br. 60/98 i 36/99).

Član 136

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Republike Crne Gore", a primjenjivaće se od 01. januara 2008. godine.